

Обн., ДВ, бр. 115 от 5.12.1997 г., в сила от 1.01.1998 г., попр., бр. 19 от 17.02.1998 г., доп., бр. 21 от 20.02.1998 г., в сила от 1.01.1998 г., изм. и доп., бр. 153 от 23.12.1998 г., в сила от 1.01.1999 г., изм., бр. 12 от 12.02.1999 г., доп., бр. 50 от 1.06.1999 г., в сила от 1.01.2000 г., изм., бр. 51 от 4.06.1999 г., доп., бр. 64 от 16.07.1999 г., изм. и доп., бр. 81 от 14.09.1999 г., в сила от 15.12.1999 г., изм., бр. 103 от 30.11.1999 г., в сила от 1.01.2000 г., доп., бр. 110 от 17.12.1999 г., в сила от 1.01.2000 г., изм. и доп., бр. 111 от 21.12.1999 г., в сила от 1.01.2000 г., бр. 105 от 19.12.2000 г., в сила от 1.01.2001 г., доп., бр. 108 от 29.12.2000 г., в сила от 1.01.2001 г., бр. 34 от 6.04.2001 г., в сила от 1.01.2001 г., изм. и доп., бр. 110 от 21.12.2001 г., в сила от 1.01.2002 г., бр. 45 от 30.04.2002 г., в сила от 1.01.2002 г., доп., бр. 61 от 21.06.2002 г., бр. 62 от 25.06.2002 г., изм. и доп., бр. 119 от 27.12.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., изм., бр. 42 от 9.05.2003 г., изм. и доп., бр. 109 от 16.12.2003 г., в сила от 1.01.2004 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Раздел I

Обекти на облагане, видове данъци, данъчни субекти и данъчно задължени лица

Чл. 1. (1) Този закон урежда облагането на:

1. (изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) печалбата и доходите на местните и чуждестранните юридически лица, включително бюджетните предприятия, както и на местните и чуждестранните дружества, които не са юридически лица (неперсонифицираните дружества);

2. доходи на местни и чуждестранни физически лица, посочени в този закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) За целите на този закон бюджетните предприятия се смятат за юридически лица.

Чл. 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Печалбите се облагат с корпоративен данък.

(2) Доходите се облагат с данъци, установени по реда на този закон.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., бр. 119 от 2002 г.)

Застрахователните дружества, взаимозастрахователните кооперации, както и чуждестранните лица за застрахователната и презастрахователната си дейност чрез място на стопанска дейност вместо с корпоративен данък, се облагат с данък върху застрахователните, презастрахователните и всички други премии и приходи от други дейности, включително несвързани със застраховането.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2001 г., изм. и доп., бр. 119 от 2002 г.) Лицата по чл. 6, ал. 1, т. 1 и 4 се облагат с окончателен годишен данък (патентен данък), когато осъществяват дейностите, посочени в Закона за облагане на доходите на физическите лица и при условията на същия закон. За останалите дейности тези лица се облагат по реда на този закон.

Чл. 2а. (Нов - ДВ, бр. 153 от 1998 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Организаторите на хазартните игри: лотарии, томболи, тото и лото, залагане върху резултати от спортни състезания и случайни събития, числови лотарийни игри, Бинго и Кено, вместо с корпоративен данък се облагат с окончателен данък върху стойността на получените за всяка игра залози, както следва:

1. (доп. - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) за хазартните игри тото и лото, залагане върху резултатите от спортни състезания и върху случайни събития данъкът се декларира преди определяне на резултатите от всяка игра с декларация по образец, утвърден от министъра на финансите, която се обнародва в "Държавен вестник" и се внася:

а) за игри със седмичен цикъл - в срок 3 работни дни след определяне на резултатите, но преди определянето на резултатите от следващата игра; при ежедневно провеждане на игрите - в срок 3 работни дни след определяне

на резултатите за предходните седем календарни дни;

б) за игри с по-голям цикъл - в 7-дневен срок след определяне на резултатите;

2. за хазартните игри лотария, Бинго и Кено данъкът се събира върху номинала на залога, посочен във фишове, талони и билети или други документи за участие;

3. (изм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) за хазартни игри, при които стойността на залога за участие се изразява в увеличената цена на телефонна или друга телекомуникационна връзка, данъкът се събира върху увеличението в цената, като данъкът се декларира и внася в срок до 20-о число на месеца, следващ месеца на провеждането на игрите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 1999 г., бр. 105 от 2000 г.)

Организаторите на хазартните игри по ал. 1, т. 2 начисляват и внасят данъка по сметка на териториалната данъчна дирекция по място на данъчната си регистрация преди получаване на документите за участие или осъществяване на вноса им. Предприятията, определени от министъра на финансите или от друг орган, посочен със закон, отпечатващи документи за участие или осъществяващи вноса им, предоставят документите за участие само след представяне на документите за платения данък. Организаторите на хазартните игри по ал. 1, т. 2 подават ежемесечно до 10-о число на следващия месец декларация по образец, утвърден от министъра на финансите. Когато дейността на организатора е прекратена на основание чл. 81, ал. 2 от Закона за хазарта, събраният данък върху неизползваните документи се връща от териториалната данъчна дирекция по място на данъчната регистрация на лицето, като към искането за връщане се прилагат решението за прекратяване на дейността и неизползваните документи за участие.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 1999 г., изм. и доп., бр. 105 от 2000 г., изм., бр. 110 от 2001 г.) Данъкът по ал. 1, т. 3 се удържа и внася от лицензирания от държавата телефонен или телекомуникационен оператор. Телефонният или телекомуникационният оператор е длъжен да се увери, че организаторът на хазартната игра е получил разрешение, и да представи пред териториалната данъчна дирекция договора, въз основа на който приема залозите, с вписана клауза за увеличението в цената на телефонна или телекомуникационна връзка. В срока по ал. 1, т. 3 организаторът на хазартната игра и телефонният или телекомуникационният оператор декларират направените залози в териториалната данъчна дирекция по място на данъчната си регистрация.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 51 от 1999 г., бр. 119 от 2002 г.) Приходите от спомагателна дейност по смисъла на Закона за хазарта вместо с корпоративен данък се облагат с окончателен данък върху стойността им, определен за съответния вид хазартни игри. Данъкът се начислява и внася до седмо число на месеца, следващ този на получаването на приходите.

Чл. 26. (Нов - ДВ, бр. 110 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Доставчиците на телефонни или телекомуникационни услуги вместо с корпоративен данък се облагат с окончателен данък върху възнаграждението на съответния доставчик на услугата съгласно договора с оператора. За всички останали дейности облагането на доставчиците на телефонни или телекомуникационни услуги се извършва по общия ред. Данъкът се декларира и внася до 20-о число на месеца, следващ месеца на извършване на услугата.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Данъкът по ал. 1 се удържа и внася от лицензиран от държавата телефонен или телекомуникационен оператор. Телефонният или телекомуникационният оператор е длъжен да се увери, че лицето по ал. 1 е декларирало дейността си за предоставяне на услугите по ал. 1 пред териториалната данъчна дирекция по данъчната си регистрация, и да представи пред нея договора, въз основа на който предоставя услугите, с вписана клауза за размера на възнаграждението си.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) В срока по ал. 1 доставчиците на телефонни или телекомуникационни услуги и операторът по ал. 2 декларират размера на възнаграждението на доставчика на услугата съгласно договора с оператора в териториалната данъчна дирекция по място на данъчната си регистрация с декларация по образец, утвърден от министъра на финансите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Когато данъкът по ал. 2 не е удържан и внесен по съответния ред, той се дължи солидарно от лицензирания от държавата телефонен или телекомуникационен оператор и доставчика на телефонни или телекомуникационни услуги.

(5) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Съдоставчиците на телефонни или телекомуникационни услуги не се облагат с корпоративен данък за дейността си

по предоставяне на телефонни или телекомуникационни услуги. За всички останали дейности облагането на съдоставчиците на телефонни или телекомуникационни услуги се извършва по общия ред.

Чл. 2в. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Бюджетните предприятия се облагат с данък върху приходите от дейностите по чл. 4, ал. 1 вместо с корпоративен данък.

Чл. 3. (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Местните юридически лица и местните неперсонифицирани дружества се облагат за печалбата им от всички източници в страната и в чужбина с корпоративен данък.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Чуждестранните юридически лица и чуждестранните неперсонифицирани дружества се облагат с корпоративен данък за стопанската си дейност в страната, включително чрез място на стопанска дейност.

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Юридическите лица, които не са търговци, включително бюджетните предприятия и организациите на вероизповеданията, се облагат за печалбата и доходите им, получени от сделки по чл. 1 от Търговския закон, извършвани по занятие, включително от отдаване под наем на недвижимо и движимо имущество.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Бюджетните предприятия могат да предоставят правото на мероприятията, производствата и дейностите, които са обособени на самостоятелен баланс или изведени на отделни извънбюджетни приходно-разходни сметки, да се разчитат за дължимите данъци и вноски от тяхно име и за тяхна сметка.

Чл. 5. (1) Данъчни субекти по реда на този закон са местните и чуждестранните лица и местните и чуждестранните неперсонифицирани дружества.

(2) Данъчните субекти са носители на данъчното задължение.

(3) (Нова - ДВ, бр. 111 от 1999 г.) Данъчните субекти са задължени да регистрират и отчитат извършените продажби на стоки и услуги чрез издаване на касова бележка от фискално устройство по ред, определен с наредба на министъра на финансите, освен когато заплащането се извършва по банков път.

(4) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2000 г., доп., бр. 119 от 2002 г.) Организаторите на хазартни игри по чл. 2а са длъжни да водят ежедневен и ежемесечен отчет за получените и изплатените суми за участие в хазартните игри по образци, утвърдени от министъра на финансите.

(5) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) Алинея 4 не се прилага за хазартните игри, при които стойността на залога за участие се изразява в увеличената цена на телефонна или друга телекомуникационна връзка и когато за провеждането на игрите е осигурена компютърна система за проследяване провеждането на тиражите и постъпленията, както и за контрол върху формирането и разпределението на печалбите, осигуряваща предаването на необходимите данни на данъчната администрация.

Чл. 6. (1) Данъчно задължени лица по реда на този закон са:

1. местните юридически лица;

2. (изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., доп., бр. 105 от 2000 г.) местните юридически лица, които не са търговци, когато извършват стопанска дейност или отдават под наем движимо и недвижимо имущество;

3. (изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г., доп., бр. 109 от 2003 г.) бюджетните предприятия, когато извършват стопанска дейност или отдават под наем движимо и недвижимо имущество;

4. (доп. - ДВ, бр. 119 от 2002 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) местните неперсонифицирани дружества и осигурителните каси, създадени на основание чл. 8 от Кодекса за социално осигуряване;

5. чуждестранните юридически лица, когато осъществяват стопанска дейност в страната, включително и чрез място на стопанска дейност;

6. чуждестранните неперсонифицирани дружества, когато осъществяват стопанска дейност в страната, включително и чрез място на стопанска дейност.

(2) Платци и вносителите на данъка са данъчно задължените лица по ал. 1, освен ако законът предвижда друго.

Раздел II

Печалба и доходи от източници в страната

Чл. 7. (1) Печалбите и доходите на местните юридически лица и местните неперсонифицирани дружества се смятат, че са от източник в страната, освен ако законът предвижда друго.

(2) Печалбата и доходите са от източници в страната и когато произхождат от стопанска дейност чрез:

1. място на стопанска дейност или определена база на територията на страната;

2. прокурист, търговски пълномощник или друг зависим представител.

(3) Печалбата и доходите от инвестирани капитали на територията на България са от източник в страната без оглед на произхода на капитала.

(4) Печалбата и доходите от продажба, износ и друга реализация на стоки, услуги и права на и от територията на България са от източници в страната. Когато чуждестранни лица купуват в страната и внасят и изнасят стоки и услуги, без да имат място на стопанска дейност, не се смята, че печалбите и доходите са с източник в страната.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г.) Независимо от разпоредбите на ал. 4 следните доходи, платени от местно лице или от място на стопанска дейност на чуждестранно лице в страната, се смятат, че са от източник в страната:

1. (изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) възнаграждения за лица, работещи на свободна практика - при условие, че сумата на възнаграждението се приспада при изчисляването на дохода на платеща или би се приспаднала, ако платещът не е освободен от корпоративен данък или от данък върху дохода;

2. възнаграждения, различни от работна заплата, изплащани на служител или член на управителен или контролен орган на българско юридическо лице, клон на чуждестранно лице, служител в търговско представителство на чуждестранно лице или на друго лице, изпълняващо идентични или подобни функции;

3. дивиденди и ликвидационни дялове от участие в търговски и неперсонифицирани дружества;

4. лихви;

5. (изм. - ДВ, бр. 110 от 2001 г.) доходи от използване на движимо или недвижимо имущество, възнаграждения по договори за лизинг, франчайзинг и факторинг;

6. авторски и лицензионни възнаграждения;

7. възнаграждения за технически услуги;

8. (нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) възнаграждения по договори за управление.

(6) Доходи от селско и горско стопанство, доходи от използване на недвижима собственост и положителни разлики от продажби на недвижима собственост, намираща се на територията на страната, са от източници в страната.

(7) За целите на ал. 6 "недвижима собственост" включва и притежание на идеална част или ограничено вещно право върху недвижима собственост.

(8) Доходи от сделки с дялово участие в местни дружества, както и от сделки с ценни книги по ал. 9 са от източник в страната.

(9) Доходи от ценни книги, издадени от държавата, общините и местни юридически лица, са от източник в България.

Чл. 8. Когато дейността се осъществява частично на територията на България или в границите на нейната изключителна икономическа зона и континенталния шелф и е невъзможно на базата на изискуемите по Закона за счетоводството и други нормативни актове документи на данъчно задълженото лице да се определи пряко частта от печалбата, произхождаща от източници в страната, за такава се счита частта от общата печалба, съответстваща на относителния дял от дейността, осъществявана в страната.

Раздел III

Данъчна основа

Чл. 9. (Отм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.).

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Основа за определяне на корпоративния данък е облагаемата печалба, установена по реда на глава втора.

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г.) (1) Основа за облагане на дейността на застрахователните дружества, взаимозастрахователните кооперации, както и на чуждестранните лица за дейността им чрез място на стопанска дейност е:

1. разликата между размера на получените брутни застрахователни, презастрахователни и всички други премии, намалени с брутният размер на отстъпените презастрахователни премии и върнатите застрахователни премии през календарния месец, и

2. приходите от всички други дейности, включително несвързани със застраховането.

(2) Отрицателната разлика на образуваната по реда на ал. 1 данъчна основа за календарен месец се приспада от данъчната основа за следващите месеци.

Чл. 11а. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Основата за облагане на

дейностите по чл. 4, ал. 1 на бюджетните предприятия е размерът на приходите, произтичащи от осъществяване на посочените дейности.

Чл. 116. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) (1) Основа за облагане по чл. 36, ал. 2 са пряко свързаните с поддръжката, ремонта и експлоатацията на леките автомобили разходи, начислени през календарния месец за: горива, гориво-смазочни материали и други консумативи, резервни части и труд за ремонт, включително за автобояджийски и автотенекеджийски услуги, технически прегледи, автомобилна козметика и аксесоари, паркинг, намалени с начислените приходи от застрахователни обезщетения, свързани със съответните леки автомобили, до размера на извършените разходи за ремонт (отстраняване на щетите), за които се отнася обезщетението.

(2) Когато с леки автомобили се извършва едновременно дейност по занятие и административно-управленска дейност, при определяне на данъчната основа по ал. 1:

1. разходите за експлоатация се отнасят към административно-управленската дейност на базата на изминатите за тази дейност километри през текущия месец;

2. разходите за поддръжка и ремонт се отнасят към административно-управленската дейност на базата на изминатите за тази дейност километри към общите изминати километри от съответния автомобил за последните 12 месеца, в т.ч. текущия месец.

(3) Когато основата за облагане по ал. 1 е отрицателна величина, тя се приспада последователно от данъчната основа за следващите месеци.

Чл. 12. (1) (Доп. - ДВ, бр. 153 от 1998 г.) Основа за облагане на доходите от дивиденди и ликвидационни дялове, начислени (персонифицирани) в полза на местни и чуждестранни лица, е брутният размер на тези доходи, с изключение на разпределената печалба под формата на дялове и акции по смисъла на чл. 12, ал. 1, т. 13 и 14 от Закона за облагане доходите на физическите лица.

(2) Основа за облагане на доходите, начислени (персонифицирани) в полза на чуждестранните физически и юридически лица, както и на чуждестранните неперсонифицирани дружества, освен доходите по ал. 1 е брутният размер на доходите от:

1. лихви, включително и лихви, съдържащи се във вноските по финансов лизинг;

2. авторски и лицензионни възнаграждения;

3. възнаграждения за технически услуги;

4. (изм. - ДВ, бр. 110 от 2001 г.) доходи от използване на движимо или недвижимо имущество, възнаграждения по договори за експлоатационен лизинг, франчайзинг и факторинг от източници в Република България;

5. (нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) възнаграждения по договори за управление;

6. (нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) възнаграждения, реализирани в качеството на членове на управителни и контролни органи на български юридически лица.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г., доп., бр. 110 от 2001 г.) Основа за облагане на доходите на чуждестранните лица от продажбата на дялови участия, ценни книги и финансови активи е положителната разлика между продажната им цена, съответно пазарната цена на насрещната престация и тяхната документално доказана цена на придобиване.

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) За данъчни цели вноските по финансов лизинг включват лихва, равна на законната лихва. Разпоредбата се прилага, когато в договора за финансов лизинг не е изрично определен размерът на лихвата.

(5) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) Основа за облагане на доходите на чуждестранните лица от прехвърляне на недвижим имот е положителната разлика между продажната цена и актуализираната цена на придобиване. За цена на придобиване се приема по-високата цена между цената, определена по реда на чл. 46 от Закона за местните данъци и такси, и действително платената цена, увеличена с инфлацията.

Раздел IV

Предотвратяване на отклонението от данъчно облагане

Чл. 13. Когато свързани лица осъществяват търговските и финансовите си взаимоотношения при условия, които оказват влияние върху размера на печалбата и доходите, отличаващи се от условията между несвързани лица, печалбата и доходите им се установяват и се облагат с данък при условията, които биха възникнали за несвързани лица.

Чл. 14. (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Когато една или повече сделки са сключени при условия, чието изпълнение води до отклонение от данъчно облагане, дължимият данък на лицата се определя, без да се взема под внимание частично или изцяло резултатът от тези сделки.

(2) Дължимият данък в случаите по ал. 1 се определя в размерите, които биха възникнали при обичайния вид сделки, сключвани при ценови условия на борси, при фиксирани и наблюдавани цени, както и въз основа на статистическа информация за цени.

(3) (Попр. - ДВ, бр. 19 от 1998 г.) Когато чрез привидна сделка се прикрива друга сделка, данъчното задължение се определя при условията, които биха възникнали, ако е осъществена прикритата сделка.

Чл. 15. (1) В случаите по чл. 13 и 14, когато брутният размер на доходите, начислени в полза на данъчните субекти е намален, при определяне на данъчната основа се вземат предвид сумите, произтичащи от търговските и финансовите взаимоотношения.

(2) В случаите по чл. 13 и 14, когато резултатът за отчетния период на данъчно задължените лица е намален или е отчетена загуба, при определяне на дължимия данък се увеличава финансовият резултат преди данъчното преобразуване със сумите, произтичащи от тези търговски и финансови взаимоотношения или от тези сделки.

(3) Разпоредбата по ал. 2 се отнася и при прилагането на трансферни цени, търговски и икономически взаимоотношения, когато е налице:

1. (изм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г., бр. 119 от 2002 г.) увеличаване или намаляване на цени при извършване на сделки по предоставянето на стоки и услуги, които се отличават от пазарните цени;

2. заплащане на възнаграждения или обезщетения за услуги, без те да са реално осъществени;

3. получаване или предоставяне на кредити с лихвен процент, отличаващ се с повече или по-малко от една четвърт от законната лихва към момента на сключване на сделката, както и опрощаване на кредити или изплащане за своя сметка на кредити, несвързани с дейността;

4. заплащане на разходи за проучвания, изследвания и развитие, извършени от свързано лице, неотговарящи по размери или разпределени несъобразно на резултатите или обема на дейността, както и неотговарящи по стойност на разходите при несвързани лица;

5. извършване на разходи, свързани с възлагане на управление и трудова дейност, начислени в полза на съдружници и персонал, без съответно равностойно предоставяне на трудова престация;

6. определяне на разходите за контрол, координация, реклама и други административни дейности между свързаните лица, несъответстващо на условията при несвързани лица;

7. определяне на разходите за заготовка, транспорт, амбалаж, пласмент и други между свързаните лица, несъответстващо на условията при несвързани лица.

Чл. 16. (1) За целите на този раздел пазарните цени се определят чрез:

1. метода на сравнимите неконтролирани цени между независими търговци;

2. метода на пазарните цени, където обичайната пазарна цена е цената, използвана в процеса на продажба на стоки и услуги в непроменена форма на независим партньор, намалена с разходите на търговеца и с обичайната печалба;

3. метода на увеличената стойност, при който обичайната пазарна цена се определя, като себестойността на продукцията се увеличи с обичайната печалба.

(2) Когато на пазара се налага нов продукт или се увеличава пазарният дял, за целите на чл. 13 и 14 се допуска договарянето на цена, по-висока или по-ниска от обичайната пазарна цена.

(3) Редът и начинът за прилагане на методите по ал. 1 и 2 се определят с наредба от министъра на финансите.

Чл. 16а. (Нов - ДВ, бр. 110 от 2001 г.) Разпоредбите на този раздел се прилагат и за трансферите между мястото на стопанска дейност и други части на предприятието на чуждестранното лице, разположени извън територията на страната, съобразно спецификата на мястото на стопанска дейност като част от предприятието.

Раздел V

Приоритетно прилагане на международни спогодби

Чл. 17. (1) Когато в спогодба за избягване на двойното данъчно облагане или в друг международен договор, влязъл в сила, ратифициран от България, обнародван в "Държавен вестник", се съдържат разпоредби, различни от разпоредбите на този закон, се прилагат разпоредбите на съответната

международна спогодба или договор.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г.).

(3) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2000 г., отм., бр. 42 от 2003 г.).

Раздел VI

Избягване на международното двойно данъчно облагане

Чл. 18. Когато няма сключена спогодба или друг международен договор за избягване на двойното данъчно облагане, се прилагат разпоредбите на този закон.

Чл. 19. (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) При определяне на корпоративния данък местните юридически лица и местните неперсонифицирани дружества ползват данъчен кредит за всеки идентичен или подобен данък, наложен в чужбина от съответните компетентни органи.

(2) Местните юридически лица и местните неперсонифицирани дружества ползват данъчен кредит за данъка върху brutния размер на доходите от дивиденди, лихви, авторски и лицензионни възнаграждения, възнаграждения за технически услуги и наеми, произхождащи от чуждестранни източници.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Данъчният кредит по ал. 1 и 2 се определя за всяка държава поотделно и се ограничава до размера на българския корпоративен данък и данък върху доходите, които биха били дължими, ако се определяха за местна печалба или доход.

Чл. 20. При прилагането на чл. 19 министърът на финансите има право:

1. да уточнява произхода и конкретния размер на местните или чуждестранните печалби и доходи, произхождащи от съответен източник или формиран финансов резултат;

2. да не признава ползването на данъчен кредит за онези чуждестранни данъци, с които кредитът е неправомерно увеличен;

3. да определи, че чуждестранна печалба от една държава произхожда от друга държава;

4. да извърши други преизчисления, свързани с уточняване на източника и размера на печалбата и доходите.

Глава втора

ОБЛАГАЕМА ПЕЧАЛБА

Раздел I

Общи правила за определяне на облагаемата печалба

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Облагаемата печалба е положителната величина, определена на основата на финансовия резултат (счетоводна печалба/загуба), установен като разлика между приходите и разходите преди определяне на данъците за сметка на печалбата и преобразуван по реда на този закон.

Чл. 22. (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) При установяване на облагаемата печалба за данъчни цели се определят разходи за амортизации. Размерът на амортизациите се установява по категория активи, като се прилага систематично линейният метод.

(2) За данъчни цели амортизируемите активи се разпределят в следните категории:

1. (доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) категория I - масивни сгради, в т.ч. сгради, отчитани като инвестиционни имоти, съоръжения, предавателни устройства, преносители на електрическа енергия, съобщителни линии;

2. (изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., в сила от 1.01.1998 г., доп., бр. 110 от 2001 г., изм., бр. 119 от 2002 г.) категория II - машини, производствено оборудване, апаратура;

3. категория III - транспортни средства, без автомобили; покритие на пътища и на самолетни писти;

4. (нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г., доп., бр. 109 от 2003 г.) категория IV - компютри, периферни устройства за тях, софтуер и право на ползване на софтуер;

5. (предишна т. 4, изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г., доп., бр. 109 от 2003 г.) категория V - автомобили и амортизируемия актив по § 1, т. 55, буква "е" от допълнителните разпоредби;

6. (нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) категория VI - всички останали амортизируеми активи;

7. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) категория VII - дълготрайни нематериални активи, за които има правни ограничения за периода на ползване на актива.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г., бр. 109 от 2003 г.) За данъчни цели амортизационните норми се определят еднократно за календарната година и не могат да превишават следния размер:

Категория активи	Годишни амортизационни норми (%)
I	4
II	30
III	10
IV	50
V	25
VI	15
VII	Определя се съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-висок от 25 на сто

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2000 г., отм., бр. 119 от 2002 г.).

(5) (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) Лицата, които формират данъчна основа по реда на тази глава, изготвят и водят данъчен амортизационен план. При изготвяне на начален данъчен амортизационен план в него се включват амортизируемите активи по смисъла на този закон по амортизируемата им стойност и признатата до момента данъчна амортизация. Активите, за които признатата до момента данъчна амортизация е равна или превишава амортизируемата им стойност, не се включват в началния данъчен амортизационен план.

(6) (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) Данъчният амортизационен план задължително съдържа информация за:

1. наименование на актива, амортизируема стойност, годишна амортизационна норма, годишна амортизационна квота (годишен данъчно признат размер на разходите за амортизация), данъчно признат размер на разходите за амортизация и данъчна балансова стойност;

2. лицата, които изготвят начален данъчен амортизационен план през 2003 г.:

а) формирания преоценъчен резерв (резерв от последващи оценки) за периода от 1 януари 1998 г. до 31 декември 2003 г., с който през предходни данъчни периоди не е увеличен финансовият резултат за данъчни цели и който е довел до увеличаване на данъчно признатия размер на разходите за амортизации и/или води до увеличаване на данъчната балансова стойност, намален със сумата и в случаите по ал. 13;

б) преоценъчен резерв (резерв от последващи оценки) по ал. 11, намален със сумата и в случаите по ал. 13;

3. лицата, които изготвят начален данъчен амортизационен план след 31 декември 2003 г.:

а) частта от формирания преоценъчен резерв (резерв от последващи оценки) за периода от 1 януари 1998 г. до 31 декември 2003 г., която до датата на изготвяне на началния данъчен амортизационен план не е увеличила счетоводно начислените разходи за амортизации и която е довела до увеличаване на данъчната балансова стойност, намален със сумата и в случаите по ал. 13;

б) преоценъчен резерв (резерв от последващи оценки) по ал. 11, намален със сумата и в случаите по ал. 13.

(7) (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) Начисляването на амортизация в данъчния амортизационен план започва от:

1. датата на изготвяне на началния данъчен амортизационен план - за амортизируемите активи, налични към датата на изготвянето му;

2. най-късната от: датата на придобиване, датата на въвеждане в експлоатация или датата на признаване на актива като дълготраен - за амортизируемите активи, придобити след датата на изготвяне на началния данъчен амортизационен план;

3. датата на завършването на разходите - за активите по § 1, т. 55, буква "г" и т. 56, буква "г" от допълнителните разпоредби.

(8) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Годишният данъчно признат размер на разходите за амортизации се определя, като амортизируемата стойност на актива се умножи по годишната амортизационна норма, определена по реда на ал. 3, пропорционално на дните през съответната година, през които амортизируемият актив е наличен в данъчния амортизационен план и за него не е преустановено начисляването на данъчни амортизации по реда на ал. 13. Данъчно признатият размер на разходите за амортизации не може да превишава амортизируемата стойност на актива.

(9) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Първоначално определената

амортизируема стойност, с която амортизируемите активи са заведени в данъчния амортизационен план, не може да бъде коригирана освен в случаите по ал. 10. При трансформиране на амортизируем актив в друг амортизируем актив не се извършват корекции в стойностите на актива в данъчния амортизационен план.

(10) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) В случаите на коригиране на положителна търговска репутация и произтичащите от осъществена бизнескомбинация корекции в амортизируемите стойности на амортизируеми активи се извършва корекция в данъчния амортизационен план. Корекциите на амортизируемата стойност и данъчно признатия размер на разходите за амортизации се отразяват в данъчния амортизационен план към началото на периода, през който са установени корекциите. Корекциите се правят, като се приема, че обстоятелствата, довели до тези корекции, са били известни към датата на възникване на търговската репутация. Ефектът от корекцията (положителен или отрицателен), довел до изменение в данъчно признатия размер на разходите за амортизации за предходни периоди, се включва при преобразуването на финансовия резултат към сумата по чл. 23, ал. 3, т. 11 за текущия период.

(11) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) При преобразуване по Търговския закон, вследствие на което не е осъществена бизнескомбинация, определена като придобиване съгласно приложимите счетоводни стандарти, приемащите или новоучредените дружества завеждат в данъчния си амортизационен план получените при преобразуването амортизируеми активи по амортизируема стойност, данъчно признат размер на разходите за амортизации, данъчна балансова стойност и сумата на резерва по ал. 6 по стойности, равни на стойностите в данъчния амортизационен план на преобразуващото се дружество към датата на преобразуването по чл. 263ж, ал. 1 от Търговския закон.

(12) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Амортизируемите активи се отписват от данъчния амортизационен план на по-ранната от двете дати:

1. датата на отписване от счетоводния амортизационен план;

2. датата, на която данъчната балансова стойност на амортизируемия актив стане нулева величина; активите, отписани от счетоводния амортизационен план поради промяна в стойностния праг на същественост или поради факта, че предприятието не очаква икономически изгоди от тях, в т.ч. случаите на брак, се отписват от данъчния амортизационен план на датата, на която данъчната им балансова стойност стане нулева величина.

(13) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Активите, заведени в данъчния амортизационен план, за които е преустановено начисляването на амортизация съгласно счетоводното законодателство през определен период от време поради временното им изваждане от употреба и в случаите на прекратяване поради ликвидация или несъстоятелност, не се отписват от данъчния амортизационен план към датата на изваждането им от употреба, съответно датата на прекратяване, като начисляването на данъчни амортизации за тях се преустановява през този период. Частта от преоценъчния резерв (резерв от последващи оценки) за тези активи, която е следвало да бъде включена в данъчния амортизационен план съгласно ал. 6, съответстваща на увеличението в данъчно признатия размер на разходите за амортизации, се отписва от данъчния амортизационен план към датата, на която е преустановено начисляването на амортизация.

Чл. 23. (Попр. - ДВ, бр. 19 от 1998 г., доп., бр. 21 от 1998 г., изм. и доп., бр. 153 от 1998 г., доп., бр. 50 от 1999 г., бр. 64 от 1999 г., бр. 110 от 1999 г., бр. 111 от 1999 г., изм. и доп., бр. 105 от 2000 г., доп., бр. 108 от 2000 г., изм., бр. 110 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Размерът на облагаемата печалба се получава, като финансовият резултат (счетоводна печалба/загуба) от отчета за приходите и разходите (печалба или загуба) се преобразува чрез неговото увеличаване или намаляване за данъчни цели.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Финансовият резултат (счетоводната печалба/загуба) за данъчни цели се увеличава със:

1. дневните пари за командировки, превишаващи двукратния размер на определените с нормативни актове;

2. начислените глоби, конфискации и други санкции за нарушаване на нормативни актове, лихвите по чл. 58, ал. 2, както и лихвите по Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания;

3. разходите, несвързани с дейността, удовлетворяващи частично или напълно лични потребности на съдружниците, акционерите, персонала, едноличните собственици, членовете на управителните и контролните органи и на трети лица, които не са с характер на социални и/или представителни

разходи;

4. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) неразпределяемите разходи, отчетени в намаление на финансовия резултат за дейностите по чл. 4, ал. 1, осъществявани от лицата по чл. 6, ал. 1, т. 2;

5. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) дивидентите, начислени от лицензирани дружества със специална инвестиционна цел по Закона за дружествата със специална инвестиционна цел в полза на данъчно задълженото лице, когато инвестицията се отчита по метода на собствения капитал;

6. разходите от липси на налични пари в брой и от липси и брак на стоково-материални запаси без начисления данък върху добавената стойност, с изключение на произтичащи от:

а) технологичен брак;

б) промяна на физико-химичните свойства, съответстващи на установените с нормативен акт или с фирмени стандарти норми за пределни размери на естествените фири и липси на стоково-материални запаси при тяхното съхраняване и транспортиране;

в) изтичане срока на годност съгласно нормативни актове и фирмени стандарти;

г) унищожението или частичното унищожение от бедствия;

д) липсите на стоки до 0,25 на сто от размера на нетните приходи от продажби, произтичащи от търговска дейност на дребно в обекти с над 100 кв. м нетна търговска площ, само в случаите, когато клиентите имат пряк физически достъп до предлаганите стоки;

7. (доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) разходите от липси на дълготрайни активи без начисления данък върху добавената стойност; по този ред не се извършва преобразуване в случаите на бедствие;

8. разходите, които представляват скрито разпределение на печалбата в полза на акционерите, съдружниците, едноличните собственици или на трети лица;

9. разходите за лихви по предоставени кредити от съдружници и акционери, които не са направили съответните вноски по записани дялове или акции, като не се прилага регулиране на слабата капитализация по чл. 26;

10. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) разходите, довели до намаляване на финансовия резултат (счетоводната печалба/загуба), които данъчно задължените лица не могат да докажат документално по реда, определен в съответните нормативни актове, с първични документи, включително придружени с фискален бон от електронни касови апарати с фискална памет и от електронни системи с фискална памет или с касова бележка от кочан, издадена в предвидени от нормативен акт случаи, или отчетени в нарушение на счетоводното законодателство или на принципа "документална обосновааност";

11. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) положителната разлика между приходите и разходите, отнасящи се за и неотчетени в текущия отчетен период съгласно реда, определен в съответните нормативни актове;

12. разходите, отчетени при трансформиране на временни разлики в постоянни (при отпадане на законната възможност за посочване в намаление на финансовия резултат по реда на ал. 3);

13. разходите, съответно приходите, произтичащи от сделки или трансфери, съгласно глава първа, раздел IV;

14. частта от сумата на разходите за работна заплата в търговските дружества с над 50 на сто държавно или общинско участие, превишаваща определените с нормативните актове средства;

15. отчетените като разход от операции за минали години производствени и потребителски дивиденди;

16. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) разходите от последващи счетоводни оценки на амортизируеми активи по смисъла на този закон, извършени след 31 декември 2003 г., които водят до намаляване на финансовия резултат за текущия период;

16а. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) всички приходи на преобразуващо се дружество, произтичащи от прилагането на чл. 42, ал. 1, невключени във финансовия му резултат (счетоводна печалба/загуба) за периода;

16б. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) всички разходи на новоучредено или приемащо дружество, отчетени в нарушение на чл. 42, ал. 1 и включени във финансовия му резултат (счетоводна печалба/загуба) за периода;

17. отрицателната разлика между продажната цена и документално доказаната цена на придобиване на акции на публични дружества и търгуеми права на акции по сделки, извършени на регулиран български пазар на ценни книжа;

18. сумите, отчетени в резултат на събития от минали отчетни периоди, които са отразени през текущия отчетен период съгласно раздел III от тази глава;

19. счетоводно начислените разходи за амортизации за текущия период;

19а. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) балансовата стойност, определена по реда на действащото счетоводно законодателство, на отписаните амортизируеми активи към момента на отписването на актива от счетоводния амортизационен план на предприятието по § 1, т. 59 от допълнителните разпоредби, с изключение на случаите по т. 7, отписването на актива за сметка на собствения капитал и преобразуване по реда на Търговския закон; балансовата стойност се намалява с остатъчната стойност по смисъла на счетоводното законодателство, когато последната не е включена в амортизируемата стойност в данъчния амортизационен план;

20. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) разходите, отчетени като текущи съгласно счетоводната политика на предприятието, когато са извършени за придобиване на амортизируем актив по смисъла на този закон;

21. разходите от обезценка и преценка на активи (нереализирани загуби), които водят до намаляване на финансовия резултат за текущия период, включително:

а) (отм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.);

б) (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) намаление на стойността на стоково-материалните запаси;

в) (доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) загуби от инвестиции в дъщерни предприятия, асоциирани предприятия и смесени предприятия, които са резултат от прилагане метода на собствения капитал, с изключение на финансовите предприятия;

г) обезценка на финансови активи, с изключение на финансовите предприятия;

д) намаление на стойността на финансови активи от преценка (без тези по буква "е" и тези по ал. 14), с изключение на финансовите предприятия;

е) (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) намаление стойността на вземанията, включително отписването им като несъбираеми, с изключение на случаите на отписването им при ликвидация или обявяване в несъстоятелност на длъжника или при изтичането на давностния срок от момента, в който вземането е станало изискуемо, с изключение на финансовите предприятия;

ж) намаление на стойността на биологичните активи от първоначална и последваща оценка по справедлива стойност;

з) обезценка при последваща оценка или намаление на стойността на селскостопанската продукция при първоначално признаване по справедлива стойност;

22. (доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) разходите от преценки и обезценки на активи, които водят до намаление на финансовия резултат за текущия период, когато за тях е приложена разпоредбата на ал. 3, т. 14 или чл. 29а, ал. 2, т. 1 или чл. 29б за предходен период от същия тип операция за съответния актив, включително:

а) (доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) загуби от инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и смесени предприятия, които са резултат от прилагане на метода на собствения капитал, с изключение на финансовите предприятия;

б) намаление на стойността на финансови активи от преценка (без тези по ал. 14), с изключение на финансовите предприятия;

в) (отм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.);

г) (доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) намаление на стойността на биологичните активи, отчитани по справедлива стойност;

д) (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) намаляване стойността на селскостопанска продукция;

23. разходите за провизии за задължения, които водят до намаляване на финансовия резултат;

23а. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) разходите, довели до намаляване на финансовия резултат за текущия период, отчетени в нарушение на ал. 15;

24. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) формираният преценен резерв (резерв от последващи оценки) в следните случаи:

а) когато данъчната балансова стойност на амортизируемите активи стане нулева величина - целият преценен резерв (резерв от последващи оценки), който е следвало да бъде включен в данъчния амортизационен план съгласно чл. 22;

б) при липса по т. 7 или отписване на амортизируем актив за сметка на

собствения капитал - частта от преоценъчния резерв (резерв от последващи оценки), който е следвало да бъде включен в данъчния амортизационен план съгласно чл. 22, съответстваща на увеличението в данъчно признатия размер на разходите за амортизации до момента на установяване на липсата или отписването на актива, с изключение на случаите, когато е приложена буква "а";

в) при отписване на неамортизируемите активи от имуществото на предприятието, в т.ч. прехвърляне на предприятието по реда на чл. 15 от Търговския закон - целият преоценъчен резерв (резерв от последващи оценки), с изключение на случаите на преобразуване по Търговския закон или когато с този резерв е увеличен финансов резултат за данъчни цели в предходни периоди, или когато неамортизируемият актив е отписан за сметка на собствения капитал;

г) при преобразуване по Търговския закон, в резултат на което е осъществена бизнескомбинация, определена като придобиване съгласно приложимите счетоводни стандарти - частта от преоценъчния резерв (резерв от последващи оценки), която е следвало да бъде включена в данъчния амортизационен план съгласно чл. 22, съответстваща на увеличението в данъчно признатия размер на разходите за амортизации към датата на прекратяването, с изключение на случаите, когато е приложена буква "а";

д) при прехвърляне на предприятие по реда на чл. 15 от Търговския закон - целият преоценъчен резерв (резерв от последващи оценки), който е следвало да бъде включен в данъчния амортизационен план съгласно чл. 22, към датата на вписване на прехвърлянето, с изключение на случаите, когато е приложена буква "а";

е) в случаите по чл. 22, ал. 13 - частта от преоценъчния резерв (резерв от последващи оценки), която е следвало да бъде включена в данъчния амортизационен план съгласно чл. 22, съответстваща на увеличението в данъчно признатия размер на разходите за амортизации към датата, на която е преустановено начисляването на амортизации, с изключение на случаите, когато е приложена буква "а";

ж) при всички останали случаи, с изключение на случаите на преобразуване по Търговския закон, вследствие на което не е осъществена бизнескомбинация, определена като придобиване съгласно приложимите счетоводни стандарти, когато амортизируемите активи се отписват от данъчния амортизационен план - целият преоценъчен резерв (резерв от последващи оценки), който е следвало да бъде включен в данъчния амортизационен план съгласно чл. 22;

з) в случаите по буква "б", когато лицето през предходни години не е формирало данъчна основа по реда на тази глава - частта от преоценъчния резерв (резерв от последващи оценки), която е следвало да бъде включена в данъчния амортизационен план съгласно чл. 22, съответстваща на увеличението в разходите за амортизации в данъчния амортизационен план до датата на установяване на липсата или отписването на актива, с изключение на случаите, когато е приложена буква "а";

25. частта от лихвите над определения размер по реда на чл. 26;

26. отчетените очаквани разходи по натрупващи се неизползвани (компенсируеми) отпуски към 31 декември на същата година, както и начислените суми за задължително обществено и здравно осигуряване, свързани с тях;

27. (доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) невъзстановените суми вследствие на прилагането на т. 22 и ал. 3, т. 14 или на т. 22 и чл. 29а, ал. 2, т. 1, или на т. 22 и чл. 29б в случаите на отписване на съответните активи;

28. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) невъзстановените суми вследствие на прилагането на т. 22 и ал. 3, т. 14 или на т. 22 и чл. 29а, ал. 2, т. 1, или на т. 22 и чл. 29б в случаите на заличаване на лицата по чл. 41 - към датата на заличаване, и при прекратяване на лицата по чл. 42, ал. 3 - към датата на прекратяване.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2002 г., изм., бр. 119 от 2002 г.) Финансовият резултат (счетоводната печалба/загуба) за данъчни цели се намалява със:

1. сумата за дарение в размер до 10 на сто от положителния финансов резултат преди данъчното преобразуване, когато е направено за сметка на резервите и неразпределената печалба от предходни отчетни периоди и е в полза на:

- а) образователни, здравни и лечебни заведения и бюджетни предприятия;
- б) юридически лица, които не са търговци, с благотворителни, социални,

природозащитни, здравни, научноизследователски, образователни, културни и спортни цели;

в) законно регистрирани в страната вероизповедания;

г) фондове за подпомагане на инвалиди и пострадали от природни бедствия;

д) Българския Червен кръст;

е) подпомагане на социално слаби, инвалиди, деца с увредено здраве или без родители;

ж) възстановяване и опазване на исторически и културни паметници;

з) културни институти или за целите на културния, образователния или научния обмен по спогодбите, по които Република България е страна;

и) юридически лица с нестопанска цел, регистрирани в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност;

к) учредени и предоставени стипендии за обучение на ученици и студенти в българските училища;

л) общини;

2. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) сумите, определени по реда на чл. 60, ал. 2;

3. положителната разлика между продажната цена и документално доказаната цена на придобиване на акции на публични дружества и търгуеми права на акции по сделки, извършени на регулиран български пазар на ценни книжа;

4. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) изплатените суми за трудово възнаграждение, както и внесените дължими вноски за фондовете на държавното обществено осигуряване и Националната здравноосигурителна каса за сметка на работодателите през първите 12 месеца от наемането за всяко наето лице по трудово правоотношение за не по-малко от 12 последователни месеца, което към момента на наемането му е регистрирано като безработно за повече от една година или е регистрирано безработно лице на възраст над 50 години, или е безработно лице с намалена работоспособност; данъчното облекчение се ползва еднократно в годината, през която изтича 12-месечният период; по този ред не се извършва преобразуване за сумите, получени по Закона за насърчаване на заетостта;

5. производствените и потребителските дивиденди, изплатени от кооперациите на член-кооператорите по реда на раздел V от тази глава;

6. (доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) приходите до размера на разходите, начислени във връзка с активи, за които е приложена ал. 2, т. 7; по този ред не се извършва преобразуване в случаите на бедствие;

7. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) начислените приходи в резултат на разпределение на дивиденди от местни лица и неперсонифицирани дружества; по този ред не се преобразува финансовият резултат с начислените приходи в резултат на разпределение на дивиденди от лицензирани дружества със специална инвестиционна цел по Закона за дружествата със специална инвестиционна цел;

7а. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) дивидентите, разпределени от местни лица и неперсонифицирани дружества в полза на финансови предприятия, когато инвестицията се отчита по метода на собствения капитал и за тези дивиденди не е приложена т. 7 в предходни периоди;

7б. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) дивидентите, разпределени от местни лица и неперсонифицирани дружества през целия период на притежаване на инвестицията, когато последната се отчита по метода на собствения капитал и за тези дивиденди не е приложена т. 7 и/или т. 7а в предходни периоди - в случаите на отписване на съответните инвестиции;

8. прихода от лихви, изплатени от данъчната администрация за надвнесени данъци;

9. (отм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.);

10. сумите, отчетени в резултат на събития от минали отчетни периоди, които са отразени през текущия отчетен период по реда на раздел III от тази глава;

10а. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) частта от загубите, пренесена от минали години по реда на глава четвърта;

10б. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) частта от неразпределяемите разходи, определена по реда на чл. 25а, ал. 1;

10в. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) приходите от последващи счетоводни оценки на амортизируеми активи по смисъла на този закон, извършени след 31 декември 2003 г., които водят до увеличаване на финансовия резултат за текущия период;

10г. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) всички разходи на преобразуващо се

дружество, произтичащи от прилагането на чл. 42, ал. 1, невключени във финансовия му резултат (счетоводна печалба/загуба) за периода;

10д. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) всички приходи на новоучредено или приемащо дружество, отчетени в нарушение на чл. 42, ал. 1 и включени във финансовия му резултат (счетоводна печалба/загуба) за периода;

11. данъчно признатия размер на разходите за амортизации, определен по реда на чл. 22 за текущия период и отразен в данъчния амортизационен план;

12. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) данъчната балансова стойност на отписаните амортизируеми активи от данъчния амортизационен план, към датата на отписване на актива от данъчния амортизационен план, с изключение на случаите по ал. 2, т. 7, на отписване на актива за сметка на собствения капитал и на преобразуване по реда на Търговския закон;

13. (доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) приходите след обезценки и преоценки на активи (нереализирани печалби), които водят до увеличаване на финансовия резултат за текущия период и са получени в резултат на прилагането на ал. 2, т. 21 или на чл. 29а, ал. 1, т. 1, или на чл. 29б, включително:

а) (отм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.);

б) (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) увеличение на стойността на стокowo-материалните запаси;

в) (доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) печалби от инвестиции в дъщерни предприятия, асоциирани предприятия и смесени предприятия, които са резултат от прилагането на метода на собствения капитал, с изключение на финансовите предприятия;

г) приходи след обезценка на финансови активи, с изключение на финансовите предприятия;

д) увеличение на стойността на финансови активи от преоценка (без тези по буква "е" и тези по ал. 14), с изключение на финансовите предприятия;

е) приходи вследствие увеличение стойността на вземанията, с изключение на финансовите предприятия;

ж) увеличение на стойността на биологичните активи от последваща оценка по справедлива стойност;

з) възстановяване на загуба от обезценка или увеличение на стойността от преоценка на селскостопанска продукция;

14. приходите от преоценки на активи, които водят до увеличаване на финансовия резултат за текущия период, включително:

а) (доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) печалби от инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и смесени предприятия, които са резултат от прилагането на метода на собствения капитал, с изключение на финансовите предприятия;

б) увеличение на стойността на финансовите активи от преоценка (без тези по ал. 14), с изключение на финансовите предприятия;

в) (отм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.);

г) (доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) увеличение на стойността на биологичните активи, отчитани по справедлива стойност;

д) (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) приходите от първоначално признаване на селскостопанска продукция по справедлива стойност, налична към края на данъчния период;

15. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) сумите, непризнати по реда на ал. 2, т. 21, буква "е" в предходен отчетен период, в случаите, когато през текущия отчетен период длъжникът е обявен в несъстоятелност или в ликвидация или при изтичането на давностния срок от момента, в който вземането е станало изискуемо;

16. (доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) обложената част от провизиите на вземанията (по действащото до 31 декември 2001 г. счетоводно законодателство) в нефинансовите предприятия, когато провизията се реинтегрира в печалбата или когато през текущия отчетен период длъжникът е обявен в несъстоятелност или в ликвидация или при изтичането на давностния срок - от момента, в който вземането е станало изискуемо;

17. (доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) обложените по ал. 2 провизии за задължения и невключените в амортизируемата стойност на амортизируемите активи провизии за задължения в случаите на реинтегриране в печалбата или при изплащане на задълженията, за които са направени провизиите;

18. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) приходите, довели до увеличаване на финансовия резултат за текущия период, отчетени в нарушение на ал. 15;

19. отрицателните разлики, произтичащи от признаването на начислените лихви при прилагането на чл. 26;

20. обложените разходи по ал. 2, т. 26 по натрупващи се неизползвани

(компенсируеми) отпуски и начислените суми за задължително обществено и здравно осигуряване, свързани с тях в отчетния период, през който отпуските реално са изплатени на персонала;

20а. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) невъзстановените суми по чл. 29а, ал. 1, т. 1 или по чл. 29б в случаите по т. 15 - 20, с изключение на т. 18;

21. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) невъзстановените суми вследствие на прилагането на т. 13 и ал. 2, т. 21 или на т. 13 и чл. 29а, ал. 1, т. 1, или на т. 13 и чл. 29б в случаите на отписване на съответните активи, с изключение на случаите по ал. 2, т. 6, 7 и 21, буква "е"; когато обезценени материали се вложат в готова продукция, намалението по реда на изречение първо се признава в годината на продажба на продукцията;

22. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) невъзстановените суми вследствие на прилагането на т. 13 и ал. 2, т. 21 или на т. 13 и чл. 29а, ал. 1, т. 1, или на т. 13 и чл. 29б в случаите на заличаване на лицата по чл. 41 - към датата на заличаване, и при прекратяване на лицата по чл. 42, ал. 3 - към датата на прекратяване.

(4) Намаленията по ал. 3, т. 1 се ползват при условие, че с даренията не се облагодетелстват ръководителите, които ги отпускат, или тези, които се разпореждат с тях.

(5) Когато дарението е в непарична форма, неговият размер се определя по балансовата стойност на предмета на дарението или спонсорството.

(6) Данъчните облекчения за дарения се признават въз основа на договор или други доказателства, удостоверяващи, че предметът на дарението е получен.

(7) Даренията по реда на ал. 3, т. 1 се смятат за извършени, както следва:

1. за парични средства - от датата, на която средствата са получени от надареното лице;

2. за движими вещи, за недвижими имоти, както и за учредени ограничени вещни права върху тях - от датата на сключване на сделката;

3. за дялово участие - от датата на влизането в сила на решението на съда за вписване в търговския регистър;

4. за ценни книжа - от датата на прехвърляне на собствеността.

(8) Разходите за престой в страната, които местните юридически лица извършват в полза на чуждестранни физически лица в качеството им на съдружници, управители, членове на съвета на директорите и на надзорните съвети при осъществяване на управленски функции на територията на страната, не се регулират за данъчни цели.

(9) (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Отчетените от търговските дружества, неперсонифицираните дружества, юридическите лица с нестопанска цел (в случаите, когато извършват стопанска дейност) и кооперациите разходи за командировки на съдружниците, едноличните собственици, управителите и членовете на управителните и контролните органи, както и на лица, наети по извънтрудови правоотношения, не се регулират за данъчни цели, когато командировката е извършена във връзка с дейността, с изключение на дневните пари за командировки, с които финансовият резултат се преобразува по реда на ал. 2, т. 1. Разходите за командировки се доказват документално по реда на действащото законодателство.

(10) (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) Отчетените разходи за командировки за едноличния търговец и за лицата, наети от него по извънтрудови правоотношения, не се регулират за данъчни цели, когато командировката е извършена във връзка с дейността, с изключение на дневните пари за командировки, с които финансовият резултат се преобразува по реда на ал. 2, т. 1. Разходите за командировки се доказват документално по реда на действащото законодателство.

(11) (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) Отчетените разходи за групов превоз на персонала, включително на наетите по договори за управление и контрол, извършен със собствени или наети автомобили, от местоживеене до месторабота и обратно, с изключение на случаите, в които транспортът се осъществява с леки автомобили, не се регулират за данъчни цели и не подлежат на облагане по реда на чл. 36. В случаите, когато превозът се извършва с наети автомобили, за доказване на отчетените разходи лицата следва да разполагат с писмен договор, съдържащ данни за вида и характеристиките на транспортните средства, с които се извършва превозът, както и с копие от свидетелствата за регистрация на моторните превозни средства.

(12) (Предишна ал. 9 - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Положителните или

отрицателните курсови разлики, възникнали в периода от записването на дялов или акционерен капитал в търговските дружества и внасянето му в чуждестранна валута, не се включват при определяне на облагаемата печалба.

(13) (Предишна ал. 10 - ДВ, бр. 119 от 2002 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) С разходите, включени в основата за облагане по чл. 36, ал. 1 след 31 декември 2003 г., не се преобразува финансовият резултат по реда на ал. 2, т. 19а - 26 и ал. 3, т. 12 - 20.

(14) (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Финансовият резултат не се преобразува с начислените приходи и разходи, представляващи валутни разлики от преоценки на паричните позиции в чужда валута по централния курс на Българската народна банка.

(15) (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) За целите на данъчното облагане измененията и допълненията на Международните стандарти за финансови отчети, приети през съответната година от Съвета по международни счетоводни стандарти, се прилагат не по-рано от 1 януари на годината, следваща годината, през която са утвърдени от съвета.

(16) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) По реда на този член не се преобразува финансовият резултат, когато:

1. е отказано правото на данъчен кредит, при условие че са изпълнени изискванията на този закон;

2. при международен въздушен транспорт разходите са документирани чрез оригиналния отрязък от пътническият купон заедно с бордните карти от прелетния самолетен билет, придружени от фактура, издадена от превозвача, или протокол, издаден от лицето, което извършва продажбата на билета от името и за сметка на превозвача; протоколът задължително съдържа реквизитите по чл. 7, ал. 1 от Закона за счетоводството, като издател на документа за целите на чл. 7, ал. 1 от Закона за счетоводството е лицето, което извършва продажбата на билета от името и за сметка на превозвача.

Чл. 24. (1) (Изм. - ДВ, бр. 111 от 1999 г., бр. 109 от 2003 г.) Финансовият резултат преди данъчното преобразуване не може да се намалява със създадените резерви, освен ако те са установени със закон като разход при формиране на финансовия счетоводен резултат.

(2) Сумата на предоставените данъчни облекчения не може да превишава положителния финансов резултат преди данъчното преобразуване по съответния отчет за приходите и разходите.

(3) (Нова - ДВ, бр. 153 от 1998 г., отм., бр. 110 от 2001 г.).
Чл. 25. (1) По реда на този раздел се определя и облагаемата печалба на място на стопанска дейност.

(2) Когато чуждестранно лице извършва дейността си чрез прокурист, търговски пълномощник или друг зависим представител на територията на страната и този представител има и обичайно упражнява права за сключване на търговски договори от името на чуждестранното лице, се счита, че то има място на стопанска дейност в България за дейностите, които предприема, освен ако не са от подготвителен или спомагателен характер.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) Не се счита за място на стопанска дейност покупката на стоки за лични цели за или от името на чуждестранно лице.

Чл. 25а. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) (1) Частта от неразпределяемите разходи, съответстваща на дейностите по чл. 4, ал. 1, осъществявани от лицата по чл. 6, ал. 1, т. 2, се определя, като съотношението между приходите от дейностите по чл. 4, ал. 1 и всички приходи се умножи по общия размер на неразпределяемите разходи.

(2) За целите на преотстъпването на данъка по глава десета частта от неразпределяемите разходи/приходи, съответстваща на дейностите, за които се ползва преотстъпването, се определя, като съотношението между нетните приходи от продажби от дейностите, за които се ползва преотстъпването, и всички нетни приходи от продажби се умножи по общия размер на неразпределяемите разходи/приходи.

(3) За целите на преотстъпване на данъка по глава десета частта от сумите по чл. 23, ал. 2 и 3, които не могат да се отнесат само към определена дейност и са свързани с осъществяване на дейностите, за които се ползва преотстъпването, се разпределят на базата на съотношението по ал. 2.

Раздел II

Регулиране на слабата капитализация

Чл. 26. (Доп. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм., бр. 105 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г., бр. 109 от 2003 г.) При определяне на облагаемата печалба максималният размер на разходите за

лихви по заеми от търговци, съдружници и други лица, както и по финансов лизинг и банкови заеми, намалени с всички приходи от лихви (с изключение на лихвите по чл. 23, ал. 3, т. 8), не може да превишава 75 на сто от счетоводната печалба, без влиянието на всички разходи и приходи за лихви. Разходите за лихви по финансов лизинг и банкови заеми се регулират само в случаите, в които лизингополучателят, съответно кредитополучателят, и лизингодателят, съответно кредитодателят, са свързани лица. Когато финансовият резултат, без влиянието на всички разходи и приходи за лихви, е отрицателна величина, се регулира целият размер на компенсиращия разход за лихви.

(2) Алинея 1 не се прилага за банките и холдинговите дружества при условията на чл. 280 от Търговския закон.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Разходите за лихви, с които е увеличен финансовият резултат при данъчното му преобразуване, подлежат на приспадане от облагаемата печалба през следващите три данъчни години до размера на намалението по ал. 1. По отношение на разходите за лихви, възникнали през следващите три данъчни години, се прилагат разпоредбите на чл. 26, като се спазва поредността им. За всеки от случаите на слаба капитализация тригодишният срок започва да тече от момента на възникването им.

(4) Алинеи 1 и 2 не се прилагат, когато за съответния данъчен период размерът на привлечения капитал е равен или по-малък от двукратния размер на собствения капитал.

(5) (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Когато в договора за финансов лизинг не е изрично определен размерът на лихвата, той се определя съгласно чл. 12, ал. 4.

Раздел III

Данъчно третиране на сумите, отчетени в резултат на събития от минали отчетни периоди, от корекции на фундаментални грешки от минали периоди и промени в счетоводната политика

(Загл. изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.)

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2001 г., изм. и доп., бр. 119 от 2002 г.) Увеличението на финансовия резултат преди данъчното преобразуване по реда на чл. 23, ал. 2, т. 18 се извършва със следните разходи, отчетени в резултат на събития от минали отчетни периоди и/или вследствие на промяна на счетоводната политика, които са довели до неговото намаляване:

1. (доп. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) начислени в по-малък размер или неначислени данъци за минали отчетни периоди: корпоративен данък, данък за общините (вноски за общините), данък върху печалбата, вноски за фонд "Мелиорации" и данък върху нарастването на средствата за работна заплата;

2. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) разходи от минали отчетни периоди, които са възникнали преди повече от 5 години преди текущия период.

Чл. 28. (1) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2001 г., изм. и доп., бр. 119 от 2002 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) По реда на чл. 23, ал. 2, т. 18 финансовият резултат преди данъчното преобразуване не се увеличава с размера на дължимите, но неначислени през минали отчетни периоди данък върху добавената стойност (данък върху оборота) и акцизи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Не са предмет на увеличаване на финансовия резултат преди данъчното преобразуване разходите, които не са посочени в чл. 27.

Чл. 28а. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) (1) Финансовият резултат (счетоводната печалба/загуба) се коригира с разходите, съответно приходите, произтичащи от фундаментални грешки, отчетени съгласно алтернативния подход на приложимите счетоводни стандарти по реда на чл. 23, ал. 2, т. 18 - за разходите, съответно чл. 23, ал. 3, т. 10 - за приходите.

(2) За сумите по ал. 1 и произтичащата от тях корекция на корпоративния данък (данък върху печалбата и данък за общините) или загубата за пренасяне за съответния минал период се прилагат разпоредбите на чл. 29б.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2001 г., бр. 119 от 2002 г., бр. 109 от 2003 г.) Финансовият резултат преди данъчното преобразуване се намалява по реда на чл. 23, ал. 3, т. 10 с положителната разлика между приходите и разходите, отчетени в резултат на събития от минал отчетен период, включени във финансовия резултат за текущия данъчен период, върху която са начислени данъчни задължения или е намалила загубата за пренасяне за съответния минал данъчен период.

Чл. 29а. (Нов - ДВ, бр. 119 от 2002 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) (1) Финансовият резултат (счетоводната печалба/загуба) се намалява със

сумите (съответстващи на стойността на разходите за съответния минал отчетен период и/или начислените в по-малко разходи, или начислените в повече приходи за съответния минал отчетен период), произтичащи от промени в счетоводната политика, отчетени съгласно препоръчителния подход на приложимите счетоводни стандарти, както следва:

1. по реда на чл. 23, ал. 3, т. 20а, 21 и 22 - в случаите по чл. 23, ал. 2, т. 21, 23, 25 и 26;

2. по реда на чл. 23, ал. 3, т. 10 - за всички останали случаи, с изключение на тези по чл. 23, ал. 2, т. 1 - 20 и т. 22, 23а и 24.

(2) Финансовият резултат (счетоводната печалба/загуба) се увеличава със сумите (съответстващи на стойността на приходите за съответния минал отчетен период и/или начислените в повече разходи, или начислените в по-малко приходи за съответния минал отчетен период), произтичащи от промени в счетоводната политика, отчетени съгласно препоръчителния подход на приложимите счетоводни стандарти, както следва:

1. по реда на чл. 23, ал. 2, т. 27 и 28 - в случаите по чл. 23, ал. 3, т. 14;

2. по реда на чл. 23, ал. 2, т. 18 - във всички останали случаи.

Чл. 296. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) (1) При отчитане на фундаментални грешки по препоръчителния подход на приложимите счетоводни стандарти данъчните задължения за съответния минал отчетен период се коригират съобразно изискванията на чл. 23, действащи за съответния минал период, и данъчните размери за периода, за който се отнася грешката.

(2) В случаите, когато вследствие на корекцията възникне загуба или се увеличи загубата за съответния минал период, се прилагат разпоредбите на глава четвърта, като за година на възникване на загубата се счита годината, през която е следвало да бъде отчетен съответният разход, и облагаемите печалби за данъчните периоди от годината на възникване на разхода до отчитането на грешката не се коригират.

(3) В случаите, когато в резултат на корекцията се намали загубата за съответния минал период, в който е следвало да бъде отчетен приходът, с размера на грешката се коригира частта от загубата, която не е пренесена по реда на чл. 38 до текущия период, а когато тази част от загубата е недостатъчна, върху разликата се дължи данък, определен по реда на ал. 1.

(4) С корекцията на корпоративния данък (данък върху печалбата и данък за общините) за предходен отчетен период, изчислена по реда на ал. 1, се коригира годишният корпоративен данък по годишна данъчна декларация за текущия отчетен период.

(5) За сумите, съответстващи на стойността на разходите и/или начислените в по-малко разходи, или начислените в повече приходи за съответния минал отчетен период, произтичащи от корекции на фундаментални грешки, се прилагат разпоредбите на този член, когато са изпълнени условията на чл. 27 и 28.

Раздел IV

Данъчно третиране на наемните (лизинговите) договори

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) За целите на данъчното облагане критериите за класификация на лизинговите договори се определят в съответствие със счетоводното законодателство.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г., бр. 119 от 2002 г.) (1) В случаите, когато под формата на договор за експлоатационен лизинг се прикрива договор за финансов лизинг, сключеният договор се счита за договор за финансов лизинг.

(2) В случаите, когато под формата на договор за финансов лизинг се прикрива договор за експлоатационен лизинг, сключеният договор се счита за договор за експлоатационен лизинг.

Раздел V

Специфични правила за определяне на облагаемата печалба на кооперациите

Чл. 32. (1) От облагаемата печалба на кооперациите се намаляват производствените и потребителските дивиденди, изплатени на член-кооператорите до 25 март следващата година.

(2) Производствените дивиденди се разпределят за произведената от член-кооператорите и продадена на кооперацията продукция. Те се определят на базата на печалбата, съответстваща на продадената продукция, включително и след преработката ѝ.

(3) Потребителските дивиденди се разпределят за потребителски стоки, които член-кооператорите закупуват от кооперацията. Те се определят на базата на печалбата, произтичаща от разликата между продажната цена, по която

кооперацията е продала стоките, намалена с разходите за тяхната реализация, и цената, която е заплатена от кооперацията за придобиването им.

(4) Текущо изплащаните през отчетния период производствени и потребителски дивиденди на член-кооператорите не участват при формирането на финансовия резултат преди данъчното преобразуване, а се отчитат като разчети (вземания) съгласно счетоводното законодателство.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2001 г., бр. 119 от 2002 г.) Финансовият резултат преди данъчното преобразуване се намалява с размера на изплатените и покрити при разпределяне на печалбата производствени и потребителски дивиденди по реда на чл. 23, ал. 3, т. 5. Преобразуването се извършва с изготвянето на годишната данъчна декларация за облагане на юридическите лица.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., в сила от 1.01.1998 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 119 от 2002 г.) Когато за годината кооперацията е отчела загуба или недостатъчна печалба за покриване на изплатените през годината производствени и потребителски дивиденди, сумата на изплатените през годината производствени и потребителски дивиденди се отчита като разход и финансовият резултат преди данъчното преобразуване се увеличава по реда на чл. 23, ал. 2, т. 15.

Чл. 33. (1) Получените от член-кооператорите производствени дивиденди се облагат като доходи на физически лица по реда на Закона за облагане доходите на физическите лица.

(2) Получените от член-кооператорите потребителски дивиденди не се облагат с подоходни данъци.

Глава трета

ДАНЪЦИ, УДЪРЖАНИ ПРИ ИЗТОЧНИКА

Чл. 34. (1) (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., доп., бр. 109 от 2003 г.) Дивидентите и ликвидационните дялове, начислени от местни юридически лица и от неперсонифицирани дружества в полза на местни физически лица, местни юридически лица, които не са търговци (в т.ч. на общините), и чуждестранни лица, се облагат с данък, който се удържа при източника и е окончателен.

(2) (Нова - ДВ, бр. 153 от 1998 г., в сила от 1.01.1998 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) Когато дивидентите са начислени в полза на държавно юридическо лице (учреждение), което участва в капитала на дружеството на собствено основание (не като представител на държавата), данъкът по ал. 1 се удържа на общо основание.

(3) (Нова - ДВ, бр. 153 от 1998 г., в сила от 1.01.1998 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) Разпоредбите на ал. 1 и 2 не се прилагат, когато източниците на собствения капитал се разпределят под формата на дялове и акции по смисъла на чл. 12, ал. 1, т. 13 и 14 от Закона за облагане доходите на физическите лица.

(4) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм. и доп., бр. 105 от 2000 г., изм., бр. 119 от 2002 г., изм. и доп., бр. 109 от 2003 г.) Когато юридическите лица, неперсонифицираните дружества и бюджетните предприятия, независимо дали извършват стопанска дейност, както и едноличните търговци и чуждестранните лица чрез място на стопанска дейност, начисляват на чуждестранни лица и на чуждестранни неперсонифицирани дружества доходите, изброени в чл. 12, ал. 2, 3 и 5, и те не са реализирани чрез място на стопанска дейност по смисъла на този закон или определена база по смисъла на § 1, т. 24 от допълнителната разпоредба на Закона за облагане доходите на физическите лица, данъкът, удържан при източника, е окончателен. Лицата удържат данъка при източника, когато начисляват посочените доходи. Когато платецът на доходите не е задължен да удържа и внася данъка, той се внася от получателя на дохода.

(5) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2001 г.) Не се облагат с данък при източника доходите от сделки с акции на публични дружества и търгуеми права на акции на публични дружества, извършени на регулиран български пазар на ценни книжа.

(6) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) За целите на този закон при преобразуване чрез прехвърляне на имущество върху едноличния собственик по реда на чл. 265 от Търговския закон се счита, че към датата на вписването по чл. 265б от Търговския закон е начислен ликвидационен дял в полза на едноличния собственик, който се облага по реда на ал. 1.

(7) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Разпоредбата на ал. 4 се прилага и когато чуждестранно лице чрез място на стопанска дейност начислява доходи по чл. 12, ал. 2, 3 и 5 на други части на предприятието си, разположени извън територията на страната.

Чл. 35. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) Разходите за тържества,

представителни и развлекателни цели, както и за подаръци, които не носят търговското наименование или търговската марка на данъчно задълженото лице, даренията и спонсорството, отчетени като разходи, се облагат с данък, който е окончателен.

Чл. 36. (1) (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., в сила от 1.01.1998 г., бр. 111 от 1999 г., бр. 105 от 2000 г., доп., бр. 119 от 2002 г.) Социалните разходи, направени от работодателите и търговските представителства, независимо дали извършват стопанска дейност, включително за лицата, на които е възложено управлението, се облагат при източника с данък, който е окончателен.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., в сила от 1.01.1998 г.) Разходите за поддръжка, ремонт и експлоатация на леки автомобили, когато с тях не се осъществява дейност по занятие, се облагат с данък при източника, който е окончателен.

(3) (Нова - ДВ, бр. 153 от 1998 г., в сила от 1.01.1998 г.) Разходите за гориво и смазочни материали на леките автомобили, които се облагат по ал. 2, се документират по общия ред независимо от това, дали е издаден пътен лист.

(4) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2000 г., изм., бр. 110 от 2001 г., изм. и доп., бр. 119 от 2002 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) Разходите за вноски (премии) за доброволно пенсионно и здравно осигуряване и доброволно осигуряване за безработица и/или застраховка "Живот" и застраховка "Живот", ако е свързана с инвестиционен фонд, отчетени от предприятията и търговските представителства, независимо дали извършват стопанска дейност, превишаващи 40 лв. месечно за всяко осигурено лице, се облагат при източника с данък, който е окончателен. В случаите, когато предприятията и търговските представителства имат ликвидни и изискуеми данъчни задължения и задължения за задължителни осигурителни вноски към момента на извършване на разходите, цялата сума на извършените разходи подлежи на облагане с данък при източника, който е окончателен.

(5) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) Не се облагат разходите за застраховки, отнасящи се за определени рискови работни места и професии, регламентирани като задължителни със закон и специфични подзаконови нормативни актове.

Чл. 36а. (Нов - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) (1) (В сила от 1.01.2004 г.) Не се облагат с окончателен данък разходите в размер до 40 лв. месечно, предоставени под формата на ваучери за храна на работници и служители, включително и на тези по договори за управление, когато са налице едновременно следните условия:

1. месечното брутно възнаграждение на лицето в месеца на предоставяне на ваучерите не е по-малко от средномесечното брутно възнаграждение на лицето за предходните 3 месеца;

2. работодателят няма изискуеми и ликвидни данъчни задължения и задължения за задължителни осигурителни вноски към момента на предоставяне на ваучерите;

3. ваучерите са предоставени на работодателя от лице, получило разрешение за осъществяване на дейност като оператор от министъра на финансите въз основа на конкурс;

4. сумите по предоставените ваучери, изплатени от работодателя на оператора, могат да се използват само за разплащане по банков път с лицата, сключили договор за обслужване с оператора или за възстановяване на работодателя, до размера на номиналната стойност на ваучерите, в случаите, когато същите не са използвани;

5. лицата, с които операторът е сключил договор за обслужване на работниците и служителите, са регистрирани по Закона за данък върху добавената стойност;

6. дължимият данък върху добавената стойност по доставките между работодател, оператор и лицата по т. 5 се превежда задължително по ДДС-сметка, независимо от разпоредбата на чл. 55а от Закона за данък върху добавената стойност.

(2) (В сила от 1.01.2004 г.) Право да осъществява дейност като оператор има само местно юридическо лице - търговско дружество, получило разрешение от министъра на финансите, което:

1. има изцяло внесен уставен капитал не по-малко от 2 млн. лв. към момента на подаване на документите за разрешение от министъра на финансите;

2. е регистрирано по Закона за данък върху добавената стойност;

3. не е в производство по несъстоятелност или в ликвидация;

4. няма изискуеми и ликвидни данъчни задължения и задължения за задължителни осигурителни вноски;

5. няма влезли в сила наказателни постановления за нарушаване на данъчното и осигурителното законодателство с наложена глоба или имуществена санкция над 1000 лв.;

6. се представлява от лица, които:

а) не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани;

б) не са били членове на управителен или контролен орган на дружество, прекратено поради несъстоятелност през последните две години, предхождащи датата на решението за откриване на производство по несъстоятелност, ако са останали неудовлетворени кредитори.

(3) (В сила от 1.01.2004 г.) Разрешението се издава въз основа на конкурс от министъра на финансите и се отнема, когато лицето престане да отговаря на изискванията на ал. 2.

(4) (В сила от 1.01.2004 г.) Издаването, отказът за издаване на разрешение или отнемането на издаденото разрешение се извършва с писмена заповед на министъра на финансите.

(5) (В сила от 1.01.2004 г.) Отказът за издаване на разрешението и отнемането му може да се обжалва по реда на Закона за Върховния административен съд.

(6) Редът за провеждане на конкурса, за издаване и отнемане на разрешението, условията и редът за отпечатване на ваучери, броят на издаваните ваучери, условията за организирането и контрола върху осъществяването на дейност като оператор се определят с наредба на министъра на труда и социалната политика и министъра на финансите.

Чл. 37. Данъкът по чл. 35 и 36 представлява разход за дейността на предприятието и с него не се преобразува финансовият резултат по реда на глава втора.

Глава четвърта

ПРЕНАСЯНЕ НА ЗАГУБИТЕ В СЛЕДВАЩИ ДАНЪЧНИ ПЕРИОДИ

Чл. 38. (1) (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., в сила от 1.01.1998 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 119 от 2002 г., бр. 109 от 2003 г.) Загубата се пренася през следващите 5 данъчни години, а за банките - през следващите 10 години.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., в сила от 1.01.1998 г., доп., бр. 109 от 2003 г.) Загубите се приспадат при определяне на облагаемата печалба до размера на положителния финансов резултат след данъчно преобразуване, с изключение на чл. 23, ал. 3, т. 10а през следващата данъчна година, включително при определяне на авансовите тримесечни вноски и при спазване изискванията на чл. 24, ал. 2 и ако той е недостатъчен, разликата от загубите се приспада през следващите години в рамките на посочените в ал. 1 срокове от възникването им.

(3) За нови загуби се прилагат разпоредбите на ал. 1 и 2, като се спазва поредността на възникването им. За всяка от нововъзникналите загуби петгодишният, съответно десетгодишният срок започва да тече от момента на възникването им.

(4) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Загубите, възникнали през предходни данъчни години, за които данъчно задълженото лице не е имало задължение да формира облагаема печалба по реда на глава втора, не подлежат на пренасяне.

Чл. 39. (1) (Отм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г., бр. 109 от 2003 г.) Правото на пренасяне на загуби се преустановява при преобразуване по смисъла на чл. 261 от Търговския закон (без преобразуване по чл. 264 и 265 от Търговския закон) на понасящото загуби данъчно задължено лице, както и при прехвърляне на предприятие по чл. 15 от Търговския закон.

Чл. 40. (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) В случаите, когато данъчно задълженото лице е формирало загуба и тази загуба или част от нея е от източници извън България, последната се приспада последователно само от положителния финансов резултат от източника извън страната, от който е възникнала, през следващите пет данъчни години. Когато загубата е от няколко източника, тя се разпределя за целите на изречение първо между източниците, от които е възникнала, пропорционално на загубата от всеки източник към сумата на загубите от съответните източници.

Глава пета

ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ ПРИ ПРЕКРАТЯВАНЕ И ПРЕОБРАЗУВАНЕ

Раздел I

Данъчно третиране при прекратяване с ликвидация и при несъстоятелност

Чл. 41. (1) В случаите на прекратяване с ликвидация на местни юридически лица дължимите по този закон данъци се установяват за периода от началото на годината до датата на вписването в съда на прекратяването.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Установяването на данъците по ал. 1 се извършва независимо от задължението за съставяне на годишен финансов отчет и подаването на годишна данъчна декларация. През периода на ликвидацията до заличаването им прекратените юридически лица изпълняват задълженията си по този закон по общия ред.

(3) Дължимите по този закон данъци от прекратените юридически лица се установяват и внасят независимо от това, дали са уредени взаимоотношенията им с трети лица или със съдружниците и акционерите, като се имат предвид правата за предпочитително удовлетворение на държавата за вземанията ѝ за данъци и лихви върху тях.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г.).

(5) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) След датата на вземане на решение за прекратяване с ликвидация се преустановява ползването на данъчни облекчения.

(6) Дължимите данъци към момента на вписването на прекратяването се декларират по образец на годишна данъчна декларация и се внасят като извънредни авансови вноски след приспадането на текущите авансови вноски.

(7) Извънредните авансови вноски се правят в 30-дневен срок от момента на вписване на прекратяването.

(8) Правилата по предходните алинеи се прилагат и при прекратяване поради несъстоятелност.

(9) (Отм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г.).

(10) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Последният данъчен период обхваща времето от началото на календарната година, в която е извършено заличаването, до датата на заличаването на данъчно задълженото лице. Дължимите по този закон данъци за последния данъчен период се внасят до датата на заличаването на данъчно задълженото лице.

Раздел II

Данъчно третиране при преобразуване

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2001 г., бр. 119 от 2002 г., бр. 109 от 2003 г.) (1) За целите на данъчното облагане всички действия за периода от датата по чл. 263ж, ал. 2 от Търговския закон до датата по чл. 263ж, ал. 1 от Търговския закон се считат за извършени от преобразуващите се дружества.

(2) За периода по ал. 1 преобразуването на финансовия резултат по реда на чл. 23, произтичащо от действията по ал. 1, се извършва от преобразуващите се дружества.

(3) Преобразуващи се дружества, които се прекратяват при преобразуването чрез разделяне, сливане, вливане или прехвърляне на имуществото върху едноличния собственик, се облагат с корпоративен данък за периода от началото на годината до датата на преобразуването, определена по реда на чл. 263ж, ал. 1 или чл. 265а, ал. 1 от Търговския закон.

(4) Данъчното облагане по ал. 3 е окончателно. Новоучреденото или приемащото дружество/дружества внасят разликата между начислените данъци с натрупване и направените авансови вноски в 30-дневен срок от датата на преобразуването, определена по реда на чл. 263ж, ал. 1 или чл. 265а, ал. 1 от Търговския закон.

(5) За останалия период до края на годината корпоративният данък на новоучреденото дружество/дружества се установява и внася по общия ред.

(6) За целите на данъчното облагане при преобразуване по Търговския закон чрез промяна на правната форма всички действия, извършени от преобразуващото се дружество за текущия период и за предходни периоди, в т.ч. преобразуванията на финансовия резултат по реда на чл. 23, се считат за извършени от новоучреденото дружество.

Чл. 43. (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) (1) При преобразуване на търговски дружества или при преустройство на кооперативни организации новоучредените или приемащите дружества/кооперативни организации са солидарно отговорни за данъчните задължения на преобразуващите се дружества или кооперативни организации до размера на получените права.

(2) При прехвърляне на предприятие по чл. 15 от Търговския закон правопримникът е солидарно отговорен за данъчните задължения на отчуждителя до размера на получените права.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 се прилагат разпоредбите на Търговския

закон.

Глава шеста

ДАНЪЧНИ РАЗМЕРИ

Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., бр. 111 от 1999 г., бр. 105 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 119 от 2002 г., бр. 109 от 2003 г.) Корпоративният данък е в размер 19,5 на сто.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г., отм., бр. 110 от 2001 г.).

Чл. 45. (Отм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.).

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., бр. 111 от 1999 г., бр. 105 от 2000 г.) Данъкът на лицата по чл. 2, ал. 3 е в размер 7 на сто, а за дейността животозастраховане е 2 на сто. Данъкът е окончателен.

Чл. 46а. (Нов - ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм., бр. 105 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 119 от 2002 г.) Данъкът по чл. 2а, ал. 1, т. 1 е 8 на сто върху направените залози, а данъкът по чл. 2а, ал. 1, т. 2 и 3 и по чл. 2б е 12 на сто върху номинала на залога, посочен във фишове, талони и билети или в други документи за участие, съответно върху възнаграждението на доставчика на телефонна или телекомуникационна услуга съгласно договора с оператора.

Чл. 46б. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Данъкът по чл. 2в е в размер 4 на сто. Данъкът е окончателен.

Чл. 47. Данъкът по чл. 34 е в размер 15 на сто.

Чл. 48. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Данъкът по чл. 35 е в размер 20 на сто.

(2) (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) Данъкът върху даренията по чл. 35 е в размер 15 на сто, когато дарението е в полза на лицата по чл. 23, ал. 3, т. 1, при спазване на условията по чл. 23, ал. 4 - 7.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Данъкът по чл. 36, ал. 1, 2 и 4 е в размер 20 на сто.

Чл. 49. (Отм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г.).

Глава седма

ВНАСЯНЕ НА ДАНЪКА

Раздел I

Вносителите на данъка

Чл. 50. (1) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2001 г.) Данъкът върху дивидентите, доходите от продажбата на дялови участия, ценни книги и финансови активи, лихвите, доходите от използване на движимо или недвижимо имущество, включително по договори за лизинг, франчайзинг и факторинг, авторските и лицензионните възнаграждения, възнагражденията за технически услуги и доходите от прираст на капитал с източник в България се удържа и внася от данъчно задължените по този закон лица, които начисляват и изплащат тези доходи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) Когато данъкът по ал. 1 не е удържан и внесен по съответния ред, той се дължи солидарно от данъчно задължените лица и данъчните субекти по този закон.

Раздел II

Данъчна декларация

Чл. 51. (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г., доп., бр. 109 от 2003 г.) Годишната облагаема печалба (загуба), дължимият годишен корпоративен данък и всички други алтернативни корпоративни данъци и данъци, удържани при източника, се установяват по реда на този закон и се посочват в левове в данъчна декларация по образец, утвърден от министъра на финансите. В данъчната декларация се посочва задължението за извършване на финансов одит съгласно Закона за счетоводството и корекциите по чл. 29 и 29б.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 1999 г., бр. 119 от 2002 г.) Данъчната декларация се подава от данъчно задължените лица в териториалната дирекция по данъчна регистрация до 31 март на следващата календарна година. Данъчна декларация подават и лицата, които не извършват стопанска дейност или подлежат на облагане с окончателен годишен (патентен) данък, когато дължат данъци при източника. Заедно с годишната данъчна декларация се представя годишният финансов отчет, включително приложенията към него. Предприятията, чиито годишни финансови отчети подлежат на задължителен финансов одит съгласно Закона за счетоводството, подават и копие от доклада по Закона за независимия финансов одит. Ако независимият финансов одит не е завършил до 31 март, одиторският доклад се подава допълнително, но не по-късно от един месец от датата на съставянето му.

(3) Когато на местно лице е удържан данък в чужбина, заедно с годишната

данъчна декларация местното лице представя удостоверение от компетентните власти на чуждата държава за размера на удържания в чужбина данък заедно с легализирания му превод.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Лицата по чл. 42, ал. 3 подават данъчна декларация за дължимия данък в 30-дневен срок от датата на преобразуването съгласно чл. 263ж, ал. 1 или чл. 265а, ал. 1 от Търговския закон.

(5) За данъчна декларация се смята и молбата на чуждестранните лица за издаване на удостоверение по утвърден от министъра на финансите образец, с която те удостоверяват вида на дохода и удържания при източника данък.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) В случаите на определяне на дължимия корпоративен данък по реда на чл. 41, ал. 10 данъчно задължените лица подават данъчна декларация до датата на заличаването.

(7) (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) В декларацията по ал. 1 се декларира наличието на обстоятелствата по чл. 15, ал. 3, т. 1.

(8) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) В срок до 15-о число на месеца, следващ тримесечието, лицата по чл. 2в подават в териториалната данъчна дирекция по данъчната им регистрация декларация за предходното тримесечие по образец. За четвъртото тримесечие на календарната година декларация не се подава. В срок до 31 март на календарната година лицата по чл. 2в подават в териториалната данъчна дирекция по данъчната си регистрация декларация за предходната календарна година по образец.

(9) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) В срок до 30-о число на месеца, следващ тримесечието, лицата по чл. 2, ал. 3 подават в териториалната данъчна дирекция по данъчната си регистрация декларация за предходното тримесечие по образец. За четвъртото тримесечие на календарната година декларация не се подава. В срок до 30 април на календарната година лицата по чл. 2, ал. 3 подават в териториалната данъчна дирекция по данъчната си регистрация декларация за предходната календарна година по образец.

(10) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Образците на декларациите по този закон се утвърждават със заповед на министъра на финансите и се обнародват в "Държавен вестник".

Раздел III

Срокове за внасяне на данъка

Чл. 52. (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Данъчно задължените лица внасят данъците по този закон в приход на републиканския бюджет.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.).

Чл. 53. (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Корпоративният данък за съответната година се внасят в срок до 31 март следващата календарна година, след като се приспадат сумите на платените авансови вноски.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Надвнесенят корпоративен данък може да се приспада от данъчно задължените лица от следващи авансови и годишни вноски за същия данък, считано от 1 януари на отчетния период, следващ периода, за който корпоративният данък се явява надвнесен. В случаите, когато след подаването на годишната данъчна декларация по реда на чл. 51 се установи, че данъчно задълженото лице без основание приспада корпоративния данък, за невнесените авансови вноски се дължат лихви по реда на чл. 58, ал. 1.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.).

Чл. 54. (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г.) Данъкът, дължим от лицата по чл. 2, ал. 3, се внася ежемесечно до 15-о число на следващия месец и е окончателен.

Чл. 54а. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Данъкът, дължим от лицата по чл. 2в, се внася ежемесечно до 15-о число на следващия месец и е окончателен.

Чл. 55. (1) (Предишен текст на чл. 55, изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм. и доп., бр. 105 от 2000 г., доп., бр. 109 от 2003 г.) Платците на еднократните данъци при източника по чл. 34, ал. 4 са длъжни да удържат дължимите данъци и да ги внасят в бюджета в срок до края на месеца, следващ месеца на начисляването. В случаите по чл. 34, ал. 4, когато получателят на дохода е длъжен сам да внесе дължимия данък, срокът за внасянето му е 30-дневен от датата на получаването на дохода. Дължимият данък се внася в териториалната данъчна дирекция по място на данъчната регистрация или където подлежи на регистрация платецът на дохода. Когато платецът на дохода не подлежи на данъчна регистрация, данъкът се внася в Териториалната данъчна дирекция - София.

(2) (Нова - ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм., бр. 105 от 2000 г.) Платците на еднократни данъци при източника по чл. 35 и 36 са длъжни да

начисляват дължимите данъци и да ги внасят в бюджета до 15-о число на месеца, следващ месеца на начисляването.

(3) (Нова - ДВ, бр. 153 от 1998 г.) Платците на еднократни данъци при източника по чл. 34 са длъжни да удържат дължимите данъци и да ги внасят до края на месеца, следващ месеца, през който е взето решението за разпределяне на дивиденди и ликвидационни дялове.

(4) (Нова - ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм., бр. 103 от 1999 г.) Лицата, удържали данъка по ал. 1 и удържали и внесли данъка по ал. 3, декларират това обстоятелство пред териториалната данъчна дирекция по данъчната регистрация на платца. Въз основа на декларацията териториалната данъчна дирекция издава удостоверение за платени данъци на чуждестранното лице. Образецът на удостоверението и декларацията се одобряват от министъра на финансите.

Глава осма

АВАНСОВИ ВНОСКИ

Чл. 56. (1) (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2000 г., изм., бр. 119 от 2002 г.) Данъчно задължените лица правят месечни авансови вноски за корпоративния данък на основата на една дванадесета част от годишната облагаема печалба, декларирана за предходната година, коригирана с коефициент, отразяващ промените в икономическите условия за текущата година. Коефициентът се утвърждава със Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година.

(2) Месечните авансови вноски по ал. 1 се определят за периода от 1 април до 31 декември на базата на облагаемата печалба за предходната година, а за периода от 1 януари до 31 март - на основата на облагаемата печалба за годината преди предходната година.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Приемащите/новоучредените чрез преобразуване търговски дружества или чрез преустройство кооперативни организации правят авансови вноски, както следва:

1. при преобразуване на търговски дружества чрез промяна на правната форма или при прехвърляне на имущество върху едноличния собственик - авансови вноски по реда на ал. 1, 2 или 5 въз основа на облагаемата печалба на преобразуващите се дружества;

2. във всички останали случаи на преобразуване на търговски дружества или преустройство на кооперативни организации - тримесечни авансови вноски по реда на ал. 5.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 119 от 2002 г., бр. 109 от 2003 г.) Месечните авансови вноски за корпоративния данък по реда на ал. 1 се правят при данъчна ставка 19,5 на сто.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм., бр. 105 от 2000 г., бр. 119 от 2002 г., изм. и доп., бр. 109 от 2003 г.) Данъчно задължените лица, приключили с облагаема печалба - отрицателна или нулева величина през предходната година, правят авансови тримесечни вноски на базата на облагаемата си печалба за съответния период на текущата година с натрупване в размер 19,5 на сто.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., бр. 103 от 1999 г., доп., бр. 105 от 2000 г., изм., бр. 119 от 2002 г., изм. и доп., бр. 109 от 2003 г.) Юридическите лица и неперсонифицираните дружества уведомяват с декларация по образец, утвърден от министъра на финансите, териториалната данъчна дирекция по данъчната си регистрация за намаляване на авансовите вноски за периода от 1 януари до 31 декември, ако считат, че те надвишават или ще надвишат дължимия годишен данък. По този ред могат да намаляват авансовите си вноски и лицата, които формират данъчната си основа по реда на чл. 21, ал. 1 от Закона за облагане доходите на физическите лица. При извършено намаление по реда на тази алинея размерът на последващите авансови вноски не може да превишава размера на авансовата вноска, определен по реда на ал. 1 и 2.

(7) Месечните авансови вноски се изплащат до 15-о число на текущия месец, а тримесечните - до 15-о число на месеца, следващ тримесечието, като за четвъртото тримесечие не се прави авансова вноска.

(8) (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2000 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) Новообразуваните през годината лица, данъчно задължените лица, които през предходната година не са имали задължение да формират облагаема печалба по реда на този закон, и лицата по чл. 41 правят тримесечни авансови вноски по реда на ал. 5.

(9) (Нова - ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм., бр. 105 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 119 от 2002 г., бр. 109 от 2003 г.) Авансовите вноски на лицата по чл. 36, ал. 4 от Закона за облагане доходите на физическите

лица са в размер 15 на сто.

Чл. 57. (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г., предишен текст на чл. 57, бр. 109 от 2003 г.) Местните юридически лица - преработватели на селскостопанска продукция и тютюн, не правят авансови вноски за корпоративен данък за периода от април до септември включително.

(2) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) На лицата, на които се преотстъпва корпоративен данък за текущата година по реда на глава десета и по реда на отменения чл. 20 от Закона за чуждестранните инвестиции, се преотстъпва и съответната част от дължимите авансови вноски за корпоративния данък, пропорционална на размера на преотстъпването.

(3) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Лицата по ал. 2 уведомяват с декларация по образец, утвърден от министъра на финансите, териториалната данъчна дирекция по данъчната си регистрация за преотстъпването на авансовите си вноски.

Глава девета

ЛИХВИ ЗА ПРОСРОЧИЕ

Чл. 58. (1) (Доп. - ДВ, бр. 119 от 2002 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) За неударжаните и невнесените в срок дължими данъци, включително и за авансовите вноски, се дължат лихви съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания. За невнесени дължими данъци се считат и платените в по-малко авансови вноски в резултат на неточното прилагане на чл. 53, ал. 2, изречение второ и на чл. 55 и 56.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г., бр. 109 от 2003 г.) В случаите по чл. 56, ал. 6 и когато действително дължимият годишен данък надвиши с повече от 10 на сто дължимите авансови вноски, определени по реда на чл. 56, върху разликата между:

1. по-ниското от действително дължимия годишен данък или сумата на определените авансови вноски по реда на чл. 56, ал. 1, 2 и 5, и

2. дължимите авансови вноски, определени по реда на чл. 56, се дължи лихва, равна на основния лихвен процент, увеличен с 10 пункта към 31 декември на съответната календарна година; разликата се разпределя в съответните месеци/тримесечия по чл. 56, за които е ползвано намалението, като ефективното намаление за съответния месец/тримесечие се умножи по съотношението между разликата по предходното изречение и общата сума на ефективното намаление за целия данъчен период.

Глава десета

ПРЕОТСТЪПВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 110 от 2001 г.)

Чл. 59. (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Корпоративният данък се преотстъпва на юридическите лица - специализирани предприятия, кооперации и обособени производствени единици, членуващи в националните организации на инвалиди и организации за инвалиди, в които трудоустроените лица и инвалидите са не по-малко от:

1. за слепи и слабо зрящи - 30 на сто от общия брой на персонала, зает в основната дейност;

2. за всички останали заболявания - 50 на сто от общия брой на персонала, зает в основната дейност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) В случаите по ал. 1 данъчно задължените лица начисляват, но не внасят корпоративен данък.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Корпоративният данък на юридическите лица се преотстъпва и когато броят на трудоустроените лица и инвалидите е под нормите по ал. 1. Преотстъпването се извършва пропорционално на увредените лица към общия брой на персонала.

(4) Преотстъпнените средства по предходните алинеи се разходват за рехабилитация и социална интеграция на инвалидите. Планирането, разходването и отчитането им се извършват с наредби на националните организации на и за инвалиди, съгласувано с министъра на финансите.

Чл. 60. (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2000 г., изм., бр. 119 от 2002 г., бр. 109 от 2003 г.) Дължимият корпоративен данък се намалява с 10 на сто от сумата на вноските за учредяване на дружество или за увеличаване на основния (регистриран) капитал, използвани за придобиване или увеличаване на очакваната икономическа изгода спрямо първоначално оценената стандартна ефективност, които съгласно счетоводното законодателство се отнасят в увеличаване на стойността на дълготрайните материални и нематериални активи, определени в чл. 22, ал. 2, т. 1, 2, 4 и 5 (с изключение на леките автомобили). Правото се ползва за годината на извършване на разхода за целите на изречение първо, като с разрешеното

намаление се намалява годишният данък по годишната данъчна декларация на лицето. За следващите данъчни години лицата ползват намалението при определянето и на авансовите вноски.

(2) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2001 г., изм., бр. 119 от 2002 г., бр. 109 от 2003 г.) Финансовият резултат преди данъчно преобразуване се намалява по реда на чл. 23, ал. 3, т. 2 с произведението от внесените задължителни осигурителни вноски, отнасящи се за текущата година, за сметка на работодателя за наетите по трудов договор лица и процента на увеличението в средносписъчния брой на персонала, нает по трудов договор в предприятието за текущата година, спрямо този от предходната година. Размерът на намалението не може да превишава разликата между ефективно внесените задължителни осигурителни вноски, отнасящи се за текущата година, за сметка на работодателя за наетите по трудов договор лица и задължителните осигурителни вноски за сметка на работодателя за наетите по трудов договор лица, дължими през предходната година. Намалението се ползва, при условие че данъчно задълженото лице няма изискуеми данъчни задължения и задължения за задължителни осигурителни вноски към 31 декември на годината, за която се ползва.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г., предишна ал. 2, изм., бр. 110 от 2001 г., бр. 119 от 2002 г., бр. 109 от 2003 г.) Намаленията по ал. 1 или 2 се ползват само когато изпълнението на предвидените в тях условия е осъществено изцяло в административните граници на общини, в които за предходната година преди текущата има безработица 50 на сто по-висока от средната за страната за същия период съгласно списък, утвърден със заповед на министъра на финансите, която се обнародва в "Държавен вестник". Списъкът се актуализира след изтичането на всяка календарна година по предложение на министъра на труда и социалната политика.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 110 от 2001 г., изм., бр. 119 от 2002 г.) Размерът на намалението по ал. 1 се отчита като резерви. Когато размерът на намалението е по-голям от дължимия корпоративен данък за съответната година, с разликата се намалява изцяло или на части дължимият данък през следващите 5 данъчни години.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 110 от 2001 г.) За инвестициите и разходите по ал. 1, извършени през повече от една данъчна година, разпоредбите на ал. 4 се прилагат, като се спазва поредността на възникването им.

Чл. 61. (1) (Предишен текст на чл. 61, изм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г., доп., бр. 110 от 2001 г., изм., бр. 119 от 2002 г., бр. 109 от 2003 г.) Петдесет на сто от корпоративния данък и данъка по чл. 2в се преотстъпват на създадените със закон социални и здравноосигурителни фондове, научноизследователски бюджетни предприятия, държавни висши училища, държавни и общински училища от системата на народната просвета за стопанската им дейност, която е пряко свързана със или е помощна за осъществяване на основната им дейност.

(2) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2000 г., доп., бр. 110 от 2001 г., бр. 62 от 2002 г., изм., бр. 119 от 2002 г.) Сто на сто от корпоративния данък се преотстъпва на Българския Червен кръст.

(3) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Двадесет на сто от корпоративния данък се преотстъпва на частните висши училища и частните училища от системата на народната просвета.

(4) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2000 г., изм., бр. 119 от 2002 г., предишна ал. 3, изм., бр. 109 от 2003 г.) Преотстъпеният данък по ал. 1 за социални и здравноосигурителни фондове и по ал. 2 и 3 се отчита като резерви. Данъкът се преотстъпва, когато отчетените като резерви преотстъпени средства се инвестират в основната дейност и за осъществяване на целите, за които са създадени лицата. За научноизследователските бюджетни предприятия, държавните висши училища, държавните и общинските училища от системата на народната просвета по ал. 1 преотстъпването на данъка се отразява като отписано задължение към държавата.

Чл. 61а. (Нов - ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм., бр. 119 от 2002 г.) Шестдесет на сто от корпоративния данък се преотстъпват на земеделските производители - юридически лица, за преработената растителна и животинска продукция, в това число от пчеларство, бубарство, сладководно рибовъдство от изкуствени водоеми и оранжерийно производство без декоративното. Преотстъпеният данък се отчита като резерви. Преотстъпването на данъка е валидно, ако отчетените като резерви преотстъпени средства се инвестират в посочените по-горе дейности.

Чл. 61б. (Нов - ДВ, бр. 34 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) На Държавно предприятие "Ръководство на въздушното движение" се преотстъпва шестдесет на сто от корпоративния данък за основния му предмет на дейност.

(2) Преотстъпеният данък се отчита като резерв. Преотстъпването на данъка е валидно, когато отчетените като резерви преотстъпени средства се инвестират и разходват за изпълнение на европейските програми за интегриране и хармонизиране на националните системи за управление на въздушното движение на европейските страни и за поддържане на паричния резерв, определен в Закона за гражданското въздухоплаване.

Чл. 61в. (Нов - ДВ, бр. 110 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Корпоративният данък се преотстъпва на юридическите лица, чието производство по несъстоятелност е прекратено с влязло в сила съдебно решение за утвърждаване на план за оздравяване. Преотстъпването се отнася за корпоративния данък върху частта от финансовия резултат, възникнала в резултат на плана за оздравяване.

(2) Преотстъпеният данък се отчита като резерви. Преотстъпването е валидно при условие, че се изпълняват задълженията по плана за оздравяване. Неизпълнението се установява с решение по чл. 709 от Търговския закон.

Чл. 61г. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) На кооперациите и образуванията от тях предприятия, членувачи в национални кооперативни съюзи, шестдесет на сто от корпоративния данък се преотстъпва за срок до 31 декември 2005 г.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Кооперациите и образуванията от тях предприятия превеждат 50 на сто от преотстъпения корпоративен данък в инвестиционните фондове на националните кооперативни съюзи в сроковете за внасянето му в бюджета.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Преотстъпеният корпоративен данък се отчита като резерв. Преотстъпването е валидно, ако отчетените като резерви преотстъпени средства се инвестират в дълготрайни активи. Условието за инвестиции се счита за изпълнено, ако те са направени до подаването на годишната данъчна декларация.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Националните кооперативни съюзи ежегодно до 31 март отчитат пред Министерството на финансите набирането и целевото разходване на преотстъпения корпоративен данък. Когато се установи, че не са изпълнени условията за преотстъпване, постъпилият в националните кооперативни съюзи преотстъпен данък се възстановява от тях в републиканския бюджет със съответната лихва.

Чл. 61д. (Нов - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) (1) Сто на сто от корпоративния данък се преотстъпва на данъчно задължени лица за извършваната от тях производствена дейност, включително производство на ишлеме, когато са изпълнени едновременно следните условия:

1. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) обектите, подлежащи на деклариране по реда на Данъчния процесуален кодекс, в т.ч. седалище и адрес на управление, и активите по смисъла на Закона за счетоводството (с изключение на парични средства по сметки в банки и притежавани акции и дялове в други предприятия) на данъчно задълженото лице се намират изцяло в

административните граници на общините съгласно списъка по чл. 60, ал. 3;

2. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) средносписъчният брой на персонала с постоянен адрес в административните граници на общините по т. 1, нает по трудови правоотношения за текущата година, е не по-малък от 80 на сто от общия средносписъчен брой на персонала, нает по трудови правоотношения за текущата година;

3. за календарната година, за която се ползва преотстъпването на данъка, данъчно задълженото лице няма ликвидни и изискуеми данъчни задължения и задължения за задължителни осигурителни вноски, както и лихви за невнасяне в срок на посочените задължения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Преотстъпеният корпоративен данък се отчита като резерви. Преотстъпването се ползва, когато отчетените като резерви средства са вложени за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи и на краткотрайни активи, необходими за извършването на производствена дейност, както и за възнаграждения на наети по трудови правоотношения лица до края на календарната година, следваща годината, за която се ползва преотстъпването.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Изпълнението на условията по ал. 1 се удостоверява чрез справки, изготвени от данъчно задълженото лице към момента на подаване на годишната данъчна декларация и удостоверения за липса

на ликвидни и изискуеми данъчни задължения и задължения за задължителни осигурителни вноски, издадени от съответния компетентен орган.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) В случаите, когато в резултат на увеличената трудова заетост районът отпадне от списъка по чл. 60, ал. 3, лицето, придобило правото на преотстъпване по ал. 1, запазва това право през следващите 5 последователни години, считано от годината, през която районът отпадне от списъка при спазване на условията и по реда на ал. 1 - 3, като през този период за целите на изпълнение на условията по ал. 1, т. 1 и 2 се счита, че районът е в списъка по чл. 60, ал. 3.

(5) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) В случаите, когато данъчно задължено лице е отговаряло на условията по ал. 1 в предходната година преди районът да отпадне от списъка по чл. 60, ал. 3, но не е осъществявало производствена дейност през този период поради извършването на подготвителни работи и производствената дейност започне през следваща година, правото на преотстъпване на данъка възниква от годината на започване на производствената дейност и се запазва през следващите четири последователни години, при спазване на условията по ал. 1 - 3. През този период се счита, че районът е в списъка по чл. 60, ал. 3.

Глава единадесета

ДАНЪЧНО ТРЕТИРАНЕ НА ЛИЦЕНЗИРАНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ДРУЖЕСТВА И НА ЛИЦЕНЗИРАНИТЕ ДРУЖЕСТВА СЪС СПЕЦИАЛНА ИНВЕСТИЦИОННА ЦЕЛ

(Загл. доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.)

Чл. 62. (Отм. - ДВ, бр. 110 от 2001 г.).

Чл. 62а. (Нов - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) (1) Инвестиционните дружества, получили разрешение за извършване на дейност като инвестиционно дружество по реда на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, не се облагат с корпоративен данък за частта от тяхната печалба, произхождаща от търгуване с ценни книжа.

(2) Дивидентите на акционерите се облагат по общия ред.

Чл. 62б. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Лицензираните дружества със специална инвестиционна цел по Закона за дружествата със специална инвестиционна цел не се облагат с корпоративен данък.

Глава дванадесета

СПЕЦИФИЧНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 63. (Отм. - ДВ, бр. 12 от 1999 г.).

Глава тринадесета

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 64. (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., бр. 105 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г.) (1) На данъчно задължено лице, което не подаде декларация по този закон, не я подаде в срок, както и не посочи или невярно посочи данни или обстоятелства, водещи до определяне на дължимия данък в по-малък размер или до неоснователно преотстъпване на данък или освобождаване от данък, се налага имуществена санкция в размер от 100 до 1000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 имуществената санкция е в размер от 200 до 2000 лв.

Чл. 65. (Попр. - ДВ, бр. 19 от 1998 г., доп., бр. 105 от 2000 г., изм., бр. 110 от 2001 г.) (1) За неподаване на декларация, за неподаването ѝ в срок, както и за посочване на неверни данни, довели до определяне на данъка в по-малък размер или до неоснователното му преотстъпване или освобождаване, на управителя или на счетоводителя на предприятието се налага глоба в размер от 100 до 500 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 глобата е в размер от 200 до 1000 лв.

Чл. 66. (1) (Предишен текст на чл. 66 - ДВ, бр. 105 от 2000 г., изм., бр. 110 от 2001 г.) За неиздаване на фактура за отчитане на приходи, ако не подлежи на по-тежко наказание, се налага санкцията по чл. 136 от Закона за данък върху добавената стойност.

(2) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) За неизпълнение на задълженията по чл. 5, ал. 3 и 4 се налагат санкциите по чл. 137 от Закона за данък върху добавената стойност.

Чл. 67. (Отм. - ДВ, бр. 110 от 2001 г.).

Чл. 67а. (Нов - ДВ, бр. 153 от 1998 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) Предприятието по чл. 2а, ал. 2, отпечатващо документи за участие или осъществяващо вноса им, което предостави документите за участие без представяне на документите за платения данък, се наказва с имуществена санкция в размер на невнесения данък.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 имуществената санкция се събира в

двоен размер, а министърът на финансите отнема правото на предприятието да отпечатва или внася документите за участие в игрите по чл. 2а, ал. 1.

(3) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) Организатор на хазартни игри по чл. 2а, ал. 1, който провежда такива игри, без да е заплатил пълния размер на дължимия данък, се наказва с имуществена санкция в двукратния размер на дължимия данък, но не по-малко от 1000 лв. и не повече от 5000 лв.

(4) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) Санкцията по ал. 3 се налага и на организатор на хазартни игри по чл. 2а, ал. 1, който предлага, продава или предоставя на участник в хазартната игра документ за участие, неотговарящ на нормативно определените изисквания за отпечатването, формата, вида и себестойността, или на по-висока цена от отпечатания номинал на съответния документ за участие. Санкция не се налага, когато преоценката на документите за участие по отношение на сериите и номинала е извършена с опис-протокол, заверен от представител на Министерството на финансите, представител на предприятието, отпечатващо документите, и данъчен орган от териториалната данъчна дирекция по данъчна регистрация на организатора.

(5) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) При повторно нарушение по ал. 3 и 4 се налага:

1. (изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) имуществена санкция в двукратния размер на дължимия данък, но не по-малка от 3000 лв. и не повече от 15 000 лв., и лишаване от право да се упражнява дейността по реда на чл. 67б, когато повторното нарушение е по ал. 3;

2. (изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) имуществена санкция в двукратния размер на дължимия данък, но не по-малка от 6000 лв. и не повече от 30 000 лв., и лишаване от право да се упражнява дейността по реда на чл. 67б, когато повторното нарушение е по ал. 4.

(6) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) Санкциите по ал. 1 - 5 се налагат независимо от санкциите, предвидени в други закони, като за установените нарушения се уведомяват контролните органи по хазарта.

Чл. 67б. (Нов - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) (1) Административното наказание лишаване от право да се упражнява дейност се налага за срок от 1 до 6 месеца.

(2) В случаите по чл. 67а, ал. 4 данъчните органи изземват и унищожават документите за участие, неотговарящи на нормативно определените изисквания за отпечатването, формата, вида и себестойността или на по-висока цена от отпечатания номинал на съответния документ за участие. Разноските са за сметка на данъчния субект.

(3) В случаите на налагане на административно наказание лишаване от право да се упражнява дейност се налага и принудителна административна мярка запечатване на обекта или обектите и забрана на достъпа до тях.

Чл. 67в. (Нов - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) (1) Изпълнението на административното наказание лишаване от право да се упражнява дейност се прекратява от органа, който го е наложил, по молба на наказанието по административен ред субект и след като от него бъде доказано, че наложената имуществена санкция или глоба е заплатена изцяло.

(2) В случаите по ал. 1 данъчният орган постановява и разпечатване на обекта, което се извършва при задължение за съдействие от страна на данъчния субект.

Чл. 67г. (Нов - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) Наказателните постановления в частта, с която се налага административното наказание лишаване от право да се упражнява дейност и принудителна административна мярка запечатване на обекта или обектите и забрана на достъпа до тях, както и постановленията по чл. 67в подлежат на предварително изпълнение, освен ако съдът разпореди друго.

Чл. 67д. (Нов - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) На лице, което не изпълни задължението си по чл. 61г, ал. 4, се налага имуществена санкция в размер 1000 лв., а при повторно извършване на нарушението - в размер 2000 лв.

Чл. 67е. (Нов - ДВ, бр. 119 от 2002 г., доп., бр. 109 от 2003 г.) На лице, което не изпълни задължението си по чл. 51, ал. 2 за подаване на годишен финансов отчет, включително приложенията към него и копие от доклада по Закона за независимия финансов одит, се налага имуществена санкция в размер 2000 лв., а при повторно извършване на нарушението - в размер 4000 лв.

Чл. 68. (Изм. - ДВ, бр. 103 от 1999 г.) (1) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от данъчните органи при териториалните данъчни дирекции, а наказателните постановления се издават от главния данъчен директор или от упълномощено от него длъжностно лице.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2001 г.) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се

извършва по реда на Закона за административните нарушения и наказания.
Чл. 69. (Отм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г.).

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Корпоративно облагане" е облагане на печалба и доходи на юридически лица и неперсонифицирани дружества.

2. "България или страната" означава Република България, а когато се употребява в географски смисъл, включва територията, върху която Република България упражнява своя държавен суверенитет, както и континенталния шелф и изключителната икономическа зона, в пределите на които Република България упражнява суверенни права в съответствие с международното право.

3. "Свързани лица" са:

а) съпрузите, роднините по права линия - без ограничения, и по сребрена линия - до четвърта степен;

б) работодател и работник;

в) лицата, едното от които участва в управлението на дружеството на другото;

г) съдружниците;

д) дружество и лице, което притежава повече от 5 на сто от дяловете и акциите, издадени с право на глас в дружеството;

е) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице;

ж) лицата, които съвместно контролират пряко или косвено трето лице;

з) лицата, едното от които е търговски представител на другото; и лицата, които участват пряко или косвено в управлението, контрола или капитала на друго лице или лица, поради което между тях могат да се уговорят условия, различни от обичайните;

и) (нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) всички останали случаи, определени в съответствие с критериите в счетоводното законодателство.

4. "Обичайна печалба" е печалбата, която би получило несвързано лице при упражняване на същата дейност.

5. "Доходи" включва доходите от: дивиденди, дялово участие, лихви, положителната разлика от продажба на недвижими имоти, движими ценности и финансови дълготрайни активи, авторски и лицензионни възнаграждения, възнаграждения за технически услуги и от наем.

6. "Дивидент" означава:

а) доход от акции;

б) доход от дялови участия, включително и в неперсонифицирани дружества, и от други корпоративни права, третирани като доходи от акции, невключващи доходите от вземания за дълг;

в) извършено разпределение от юридическо лице в полза на акционер или съдружник, произтичащо от неговия собствен дял в капитала на същото юридическо лице, независимо дали то има текущи или натрупани (акумулирани) приходи и печалби;

г) (нова - ДВ, бр. 110 от 2001 г.) извършено скрито разпределение на печалбата съгласно т. 15.

7. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 110 от 2001 г.) "Лихва" е: доход от всякакъв вид вземания за дълг, независимо дали е гарантиран с ипотека или с клауза за участие в печалбата на длъжника, включително лихвите по депозити в банки и особено доходите от облигации, бонове и други финансови инструменти, свързани с тези ценни книжа.

8. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 81 от 1999 г.) "Авторски и лицензионни възнаграждения" означава: плащания от всякакъв вид, получени за използването или за правото на използване на всяко авторско право за литературно, художествено или научно произведение, включително кинофилми или записи на радио- или телевизионно предаване; на всеки патент, топологии на интегралните схеми, марка, промишлен дизайн или полезен модел, план, секретна формула или процес или за използване на или за правото на използване на промишлено, търговско или научно оборудване, или за информация, отнасяща се до промишлен, търговски или научен опит.

9. (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., доп., бр. 105 от 2000 г., изм., бр. 119 от 2002 г.) "Възнаграждения за технически услуги" означава плащания с източник Република България за всякакви услуги от консултантско и техническо естество, включително поддръжка и инсталиране, както и маркетингови проучвания, извършени от чуждестранно лице, освен ако извършителят на услугата не е служител на лицето, плащащо възнаграждението, или услугата е извършена чрез място на стопанска дейност.

10. "Пазарна цена" е сумата, без данъка върху добавената стойност и акцизите, която би била платена при същите условия за идентична стока или услуга по сделка между лица, които не са свързани. Пазарната цена на услугите се определя според условията на пазара, от който произлизат, а на стоките - според условията на пазара, на който се реализират.

11. "Чуждестранно физическо лице" се определя съгласно Закона за облагане доходите на физическите лица.

12. (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., в сила от 1.01.1998 г., бр. 119 от 2002 г.) "Данъчен кредит" е правото при определените по този закон условия да се признае вече платен в чужбина корпоративен данък или дохода от определения корпоративен данък на данъчно задълженото лице от източници в страната и в чужбина.

13. "Място на стопанска дейност" е:

а) определено помещение (собствено, наето или предоставено за ползване) или база, посредством която чуждестранно лице извършва цялостно или частично стопанска дейност в страната, включително: място на управление, клон, търговско представителство, регистрирано в страната, офис, кантора, ателие, завод, работилница (фабрика), магазин, склад за търговия, сервиз, монтажен обект, строителна площадка, мина, кариера, сонда, петролен или газов кладенец, извор или друг обект за извличане на природни ресурси;

б) извършване на дейност в страната от лица, упълномощени да сключват договори от името на чуждестранни лица, с изключение на дейността на представителите с независим статут по глава шеста от Търговския закон;

в) трайно извършване на търговски сделки с местоизпълнение в страната, дори когато чуждестранното лице няма постоянен представител или база.

14. (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) "Социални разходи" са: отчетените като разходи социални придобивки (в пари или в натура), определени съгласно чл. 293 и 294 от Кодекса на труда или по ред и начин, определени от ръководството на предприятието и предоставени на персонала, включително на лицата, на които е възложено управлението, и на лицата, наети по правоотношения, приравнени към трудовите по смисъла на § 1, т. 2 от допълнителната разпоредба на Закона за облагане доходите на физически лица, с изключение на разходите, регламентирани като задължителни с нормативен акт.

15. (Изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) "Скрито разпределение на печалбата" са начислените разходи от данъчно задължените лица, подлежащи на плащане както в брой, така и в натура, направени в полза на съдружниците, акционерите, управителите, контролорите, членовете на съветите на директорите, на управителните и на надзорните съвети, на едноличните собственици и на трети лица, без да са свързани с осъществяваната стопанска дейност.

16. (Отм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г.).

17. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2001 г.) "Повторно" е нарушението, извършено в двугодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за същото по вид нарушение.

18. "Преотстъпване на данъка" е правото на данъчно задълженото лице да не внася в бюджета определените по реда на този закон и начислени суми за данъка, които остават в патримониума на данъчно задълженото лице или се разходват за цели, определени със закон.

19. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 119 от 2002 г.) "Облекчения" по смисъла на чл. 24 са тези по чл. 23, ал. 3, т. 1, 2, 3, 4 и 5.

20. "Спонсорство" е сделка, при която спонсорираното лице извършва или не извършва действия, имуществено нееквивалентни на даденото от страна на спонсора. Когато спонсорираното лице е длъжно да осигури насрещна престация - реклама, еквивалентна на предоставеното от спонсора, се прилагат правилата за търговска сделка съгласно чл. 286 от Търговския закон.

21. "Разходи за реклама" са разходите за популяризиране на стоки и услуги посредством материали, публикации (списания, вестници, каталози, алманаси, проспекти, указатели, справочници), радиопредавания, обяви, телевизионни клипове, рекламни предавания и др.

22. "Франчайз" е съвкупност от права на индустриална или интелектуална собственост, относящи се до търговски марки, търговски имена, фирмени знаци, изработени модели, дизайни, авторско право, ноу-хау или патенти, за да се използват за препродажба на стоки и/или за предоставяне на услуги за крайни потребители.

23. "Франчайз-договор" е договор, при който едно предприятие -

франчайзодател, дава на друго - франчайзополучател, в замяна на пряко или непряко финансово възнаграждение правото да използва франчайз за определени видове стоки или услуги.

24. "Факторинг" е сделка, при която едно лице (фактор) купува по силата на договор за цесия еднократни или периодични парични вземания, произтичащи от доставка на стоки или предоставяне на услуги, като поема риска от събирането на тези вземания срещу заплащането на определено възнаграждение.

25. (Доп. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., отм., бр. 109 от 2003 г.).

26. (Доп. - ДВ, бр. 153 от 1998 г.) "Дългосрочни ценни книги" са акции, както и ценни книги, изразяващи вземане с падеж повече от една година, при условие че са в патримониума на данъчния субект повече от една година.

27. (Нова - ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм., бр. 110 от 2001 г., бр. 119 от 2002 г.) "Дейност по занятие" във връзка с прилагането на чл. 36, ал. 2 е извършването на производствена или търговска (включително услуги и сервизна) дейност, доколкото леките автомобили не се използват за обслужване на административно-управленска дейност.

28. (Нова - ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм., бр. 110 от 2001 г.) "Собствен капитал" във връзка с прилагането на чл. 26 е определеният от Закона за счетоводството и нормативните актове по прилагането му. "Привлечен капитал" във връзка с прилагането на чл. 26 е сумата от дългосрочни и краткосрочни пасиви, с изключение на приходите за бъдещи периоди и финансиранята.

29. (Нова - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) "Законна лихва" е основният лихвен процент на Българска народна банка плюс 10 пункта. Когато кредиторът, наемодателят или лизингодателят е чуждестранно лице и няма място на стопанска дейност на територията на страната, за законна лихва по смисъла на този закон се приема 6-месечен ЛИБОР плюс 5 пункта за съответната валута.

30. (Нова - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) "Лек автомобил" е този, в който броят на местата за сядане без мястото на водача не превишава 5.

31. (Нова - ДВ, бр. 105 от 2000 г.) "Непреработена растителна и животинска продукция във връзка с прилагането на чл. 61а" е всеки първичен продукт, получен от растенията и животните, който се използва в естествен вид без да е подлаган на никаква технологична обработка или преработка, в резултат на която да са настъпили физико-химични изменения в състава.

32. (Нова - ДВ, бр. 110 от 2001 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) "Ликвидационни дялове" по смисъла на чл. 34 е частта от собствения капитал на предприятието, съответстваща на дела на съдружника/акционера в регистрирания капитал или на договореното съотношение по реда на Търговския закон, намален с частта от резерва от последваща оценка (преоценъчния резерв), формиран по реда на счетоводното законодателство, която не е довела до увеличаване на счетоводно начислените разходи за амортизации и документално доказаната цена на придобиване на дяловете/акциите, с изключение на случаите по чл. 34, ал. 3.

33. (Нова - ДВ, бр. 110 от 2001 г.) "Пазарната цена на насрещната престация" във връзка с прилагането на чл. 12, ал. 3 е документално доказаната цена на придобиване на тази насрещна престация, освен ако не се докаже, че пазарната цена е различна.

34. (Нова - ДВ, бр. 110 от 2001 г., изм., бр. 119 от 2002 г., бр. 109 от 2003 г.) "Документална обоснованост" е документирането чрез съдържащи необходимите реквизити по Закона за счетоводството и отразяващи вярно и точно всяка стопанска операция документи. Не е налице документална обоснованост, когато е използван неистински документ, документ с невярно съдържание или преправен документ, които обстоятелства са установени със съдебен акт, както и когато е използван документ, издаден от лице, което не съществува, установено със справка от съответния публичен регистър или от лице, което осъществява търговска дейност без данъчна регистрация.

35. (Нова - ДВ, бр. 110 от 2001 г., изм., бр. 119 от 2002 г., бр. 109 от 2003 г.) "Периферни устройства" са всички устройства, които се включват към системното осигуряване на компютър или се управляват от компютър, но той може да работи и без тях.

36. (Нова - ДВ, бр. 110 от 2001 г., отм., бр. 119 от 2002 г.).

37. (Нова - ДВ, бр. 110 от 2001 г., отм., бр. 119 от 2002 г.).

38. (Нова - ДВ, бр. 110 от 2001 г., отм., бр. 119 от 2002 г.).

39. (Нова - ДВ, бр. 110 от 2001 г., отм., бр. 119 от 2002 г.).

40. (Нова - ДВ, бр. 110 от 2001 г.) "Залагане върху резултати от спортни състезания и случайни събития" са такива хазартни игри, за които не

се заплаща акциз.

41. (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) "Средносписъчен брой на персонала за годината" във връзка с прилагането на чл. 61д е сборът от средния списъчен брой за всеки месец, разделен на 12.

Средносписъчният брой на персонала за месеца се изчислява, като сборът от списъчния брой на персонала за всеки календарен ден от месеца (включително празничните и почивните дни) се раздели на броя на календарните дни през отчетния месец.

Списъчният брой на персонала за почивните и празничните дни се взема за равен на списъчния брой на персонала от предходния работен ден.

42. (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) "Трансфер" за целите на прилагане на чл. 16а е всяко предаване на вещи, осигуряване ползването на нематериални блага, фактическо извършване на услуги или предоставяне на парични средства от място на стопанска дейност на територията на страната към друга част на предприятието, разположена извън територията на страната.

43. (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) "Компенсиран разход за лихви" е положителната разлика между разходите за лихви и приходите от лихви, определени по реда на чл. 26, ал. 1.

44. (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) "Загуба" по смисъла на глава четвърта е отрицателната величина, получена вследствие на коригирането на годишния финансов резултат (счетоводната печалба/загуба) със сумите по чл. 23, ал. 2 и 3.

45. (Нова - ДВ, бр. 61 от 2002 г., предишна т. 41, бр. 119 от 2002 г.) "Сделки, извършени на регулиран български пазар на ценни книжа" са сделките:

а) сключени на официалния и неофициалния регулиран пазар в страната по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, без блоковите и други сделки с ценни книжа, които съгласно правилника на регулирания пазар подлежат единствено на регистриране на регулирания пазар;

б) сключени при условията и по реда на търговията предлагане по глава единадесета, раздел II, както и сделките при условията и по реда на обратно изкупуване от инвестиционни дружества от отворен тип по реда на глава шестнадесета на Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

46. (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) "Нетна търговска площ" е тази, определена в т. 18 от допълнителните разпоредби на Закона за облагане доходите на физическите лица.

47. (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) "Финансови предприятия" са банковите и небанкови финансови институции по Закона за банките, инвестиционни и управляващи дружества, инвестиционни посредници по Закона за публичното предлагане на ценни книжа, застрахователни дружества, взаимозастрахователни кооперации и чуждестранни лица за застрахователна и презастрахователна дейност, извършена чрез място на стопанска дейност по Закона за застраховането, и дружества, осъществяващи дейност по допълнително социално осигуряване.

48. (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) "Оператор" по смисъла на чл. 36а е лице, получило разрешение от министъра на финансите, което се занимава с дейностите по отпечатването, организирането, контрола и разплащането във връзка с ваучерите за храна по ред, определен с наредба на министъра на финансите.

49. (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) "Ваучерите за храна" са вид книжа за замяна, предоставена чрез работодателя на работниците и служителите, включително и на тези по договори за управление, които се използват като разплащателно средство в ресторанти, заведения за бързо обслужване и обекти за търговия с храни, съгласно сключен договор за обслужване с оператор.

50. (Нова - ДВ, бр. 119 от 2002 г.) По смисъла на т. 49 "ресторанти" и "заведения за бързо обслужване" са определените в § 1, т. 36 и 37 от допълнителните разпоредби на Закона за облагане доходите на физическите лица, а "обекти за търговия с храни" са тези по чл. 19 от Закона за храните.

51. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Неразпределяеми разходи" са всички разходи за продажби, административни, финансови и извънредни разходи, които не се отнасят само към определена дейност и са свързани с осъществяване на дейностите по чл. 4, ал. 1 или на дейностите, за които се ползва преотстъпване на корпоративен данък по реда на глава десета.

52. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Неразпределяеми приходи" са всички финансови и извънредни приходи, които не произтичат от осъществяването само на определена дейност и са свързани с осъществяване на дейностите по чл. 4,

ал. 1 или на дейностите, за които се ползва преотстъпване на корпоративен данък по реда на глава десета.

53. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Дълготрайни материални активи" са активите, които отговарят на определението за дълготраен материален актив съгласно счетоводното законодателство и са със стойност, която е равна или превишава по-ниската от следните две величини:

- а) възприетия съгласно счетоводната политика на предприятието стойностен праг на същественост за дълготрайни активи;
- б) петстотин лева.

54. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Дълготрайни нематериални активи" са придобити нефинансови ресурси, които:

- а) нямат физическа субстанция;
- б) са със стойност, която е равна или превишава по-ниската от следните две величини:

аа) възприетия съгласно счетоводната политика на предприятието стойностен праг на същественост за дълготрайни активи;

- бб) петстотин лева;
- в) се използват през повече от 12-месечен период;
- г) дълготрайни нематериални активи по смисъла на този закон са и: маркетингови или аналогични на тях проучвания, бизнес планове и фирмени стратегии, разходи, водещи до увеличаване на икономическата изгода на наети или предоставени за ползване дълготрайни активи.

55. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Амортизируеми активи" за лицата, които са изготвили начален данъчен амортизационен план през 2003 г., са:

- а) активите, включени в данъчния амортизационен план към 31 декември 2003 г., с изключение на определените като неамортизируеми активи в Националните счетоводни стандарти, действащи към 31 декември 2003 г.;
- б) инвестиционните имоти и дълготрайните активи по т. 53 и 54, с изключение на определените като неамортизируеми активи в Националните счетоводни стандарти, действащи към 31 декември 2003 г., придобити след 31 декември 2003 г.;

в) инвестиционните имоти, отчитани по справедлива стойност, с изключение на земята;

г) последващите разходи за амортизируемите активи по букви "а", "б" и "в", които увеличават бъдещите икономически изгоди от актива, извършени след 31 декември 2003 г.; за целите на чл. 22, ал. 2 тези активи се отнасят към категорията, към която се отнася активът, за който са извършени тези разходи;

д) положителната търговска репутация, възникнала след 31 декември 2003 г.;

е) сумата от:

аа) непризнатата за данъчни цели през 2002 г. част от балансовите стойности на отписаните през 2002 г. дълготрайни активи по реда на Националните счетоводни стандарти поради промяна в стойностния праг на същественост, отчетени съгласно алтернативния подход, или

бб) непризнатата за данъчни цели през 2002 г. част от балансовите стойности на отписаните през 2002 г. дълготрайни активи по реда на Националните счетоводни стандарти поради промяна в стойностния праг на същественост, отчетени съгласно препоръчителния подход, намалена с частта от преоценъчния им резерв, която не е довела до увеличаване на данъчно признатия размер на разходите за амортизации.

56. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Амортизируеми активи" за лицата, които изготвят начален данъчен амортизационен план след 31 декември 2003 г., са:

а) активите, включени в счетоводния амортизационен план, в т.ч. положителната търговска репутация, към датата на изготвяне на начален данъчен амортизационен план, които са определени като амортизируеми активи в Националните счетоводни стандарти, действащи към 31 декември 2003 г., и активите, за които поради временното им изваждане от употреба съгласно счетоводното законодателство е преустановено начисляването на амортизация;

б) инвестиционните имоти и дълготрайните активи по т. 53 и 54, с изключение на определените като неамортизируеми активи в Националните счетоводни стандарти, действащи към 31 декември 2003 г., придобити след датата на изготвяне на начален данъчен амортизационен план;

в) инвестиционните имоти, отчитани по справедлива стойност, с изключение на земята;

г) последващите разходи за амортизируемите активи по букви "а", "б" и "в", които увеличават бъдещите икономически изгоди от актива, извършени след

датата на изготвяне на начален данъчен амортизационен план; за целите на чл. 22, ал. 2 тези активи се отнасят към категорията, към която се отнася активът, за който са извършени тези разходи;

д) положителната търговска репутация, възникнала след датата на изготвяне на начален данъчен амортизационен план.

57. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Амортизируема стойност" е:

а) за лицата, които са изготвили начален данъчен амортизационен план през 2003 г.:

аа) за активите по т. 55, буква "а" - стойността на активите в данъчния амортизационен план към 31 декември 2003 г.; не се включва в амортизируемата стойност ефектът от промяната в стойностите на амортизируемите активи в резултат на прилагането на § 5 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за счетоводството, както и ефектът от извършена последваща оценка на активите след 1 януари 2002 г. при избран препоръчителен подход за последваща оценка на активите, която е довела до увеличаване на балансовата им стойност;

бб) за активите по т. 55, букви "б" и "г" - историческата цена, намалена с начислените провизии, включени в нея;

вв) за активите по т. 55, буква "в", придобити до 31 декември 2003 г. - отчетната стойност към 31 декември 2003 г., намалена с начислените провизии, включени в историческата цена;

гг) за активите по т. 55, буква "в", придобити след 31 декември 2003 г. - историческата цена, намалена с начислените провизии, включени в нея

дд) за активите по т. 55, буква "д" - историческата цена;

ее) за актива по т. 55, буква "е" - сумата, определена съгласно т. 55, буква "е";

б) за лицата, които изготвят начален данъчен амортизационен план след 31 декември 2003 г. и изготвят и представят годишните си финансови отчети за 2003 г. на базата на Националните счетоводни стандарти:

аа) за активите по т. 56, буква "а", придобити до 31 декември 2003 г. - отчетната стойност в счетоводния амортизационен план към 31 декември 2003 г., определена съгласно Националните счетоводни стандарти, действащи към 31 декември 2003 г., увеличена с последващите разходи, които увеличават бъдещите икономически изгоди от актива, извършени за периода от 1 януари 2004 г. до изготвянето на началния данъчен амортизационен план, и намалена с начислените провизии, включени в историческата цена; не се включва в амортизируемата стойност ефектът от извършена последваща оценка на активите след 1 януари 2002 г. при избран препоръчителен подход за последваща оценка на активите, която е довела до увеличаване на балансовата им стойност;

бб) за активите по т. 56, буква "а", придобити в периода от 1 януари 2004 г. до изготвянето на началния данъчен амортизационен план - историческата цена, увеличена с последващите разходи, които увеличават бъдещите икономически изгоди от актива, извършени за периода от 1 януари 2004 г. до датата на изготвянето на началния данъчен амортизационен план, и намалена с начислените провизии, включени в историческата цена;

вв) за активите по т. 56, букви "б" и "г" - историческата цена, намалена с начислените провизии, включени в нея;

гг) за активите по т. 56, буква "в", придобити до 31 декември 2003 г. - отчетната стойност към 31 декември 2003 г., увеличена с последващите разходи, които увеличават бъдещите икономически изгоди от актива, извършени за периода от 1 януари 2004 г. до датата на изготвянето на началния данъчен амортизационен план, и намалена с начислените провизии, включени в историческата цена;

дд) за активите по т. 56, буква "в", придобити след 31 декември 2003 г. - историческата цена, увеличена с последващите разходи, които увеличават бъдещите икономически изгоди от актива, извършени до датата на изготвянето на началния данъчен амортизационен план, и намалена с начислените провизии, включени в историческата цена;

ее) за активите по т. 56, буква "д" - историческата цена;

в) за лицата, които изготвят начален данъчен амортизационен план след 31 декември 2003 г. и изготвят и представят годишните си финансови отчети за 2003 г. на базата на Международните стандарти за финансови отчети:

аа) за активите по т. 56, буква "а", придобити до 31 декември 2003 г. - отчетната стойност към 31 декември 2003 г., определена съгласно Международните стандарти за финансови отчети, действащи към 31 декември 2003 г., увеличена с последващите разходи, които увеличават бъдещите икономически изгоди от актива, извършени за периода от 1 януари 2004 г. до

изготвянето на началния данъчен амортизационен план, и намалена с начислените провизии, включени в историческата цена; не се включва в амортизируемата стойност ефектът от промяната в стойностите на амортизируемите активи в резултат на прилагането на § 5 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за счетоводството, както и ефектът от извършена последваща оценка на активите след 1 януари 2002 г. при избран препоръчителен подход за последваща оценка на активите, която е довела до увеличаване на балансовата им стойност;

бб) за активите по т. 56, буква "а", придобити в периода от 1 януари 2004 г. до изготвянето на началния данъчен амортизационен план - историческата цена, увеличена с последващите разходи, които увеличават бъдещите икономически изгоди от актива, извършени за периода от 1 януари 2004 г. до датата на изготвянето на началния данъчен амортизационен план, и намалена с начислените провизии, включени в историческата цена;

вв) за активите по т. 56, букви "б" и "г" - историческата цена, намалена с начислените провизии, включени в нея;

гг) за активите по т. 56, буква "в", придобити до 31 декември 2003 г. - отчетната стойност към 31 декември 2003 г., увеличена с последващите разходи, които увеличават бъдещите икономически изгоди от актива, извършени за периода от 1 януари 2004 г. до датата на изготвянето на началния данъчен амортизационен план, и намалена с начислените провизии, включени в историческата цена;

дд) за активите по т. 56, буква "в", придобити след 31 декември 2003 г. - историческата цена, увеличена с последващите разходи, които увеличават бъдещите икономически изгоди от актива, извършени до датата на изготвянето на началния данъчен амортизационен план, и намалена с начислените провизии, включени в историческата цена;

ее) за активите по т. 56, буква "д" - историческата цена.

58. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Призната до момента данъчна амортизация" е:

а) за лицата, които изготвят начален данъчен амортизационен план след 31 декември 2003 г. и изготвят и представят годишните си финансови отчети за 2003 г. на базата на Националните счетоводни стандарти - натрупаната амортизация към 31 декември 2003 г., определена съгласно Националните счетоводни стандарти, действащи към 31 декември 2003 г., коригирана с ефекта върху натрупаната амортизация в резултат на извършена последваща оценка на активите след 1 януари 2002 г. при избран препоръчителен подход за последваща оценка на активите, която е довела до увеличаване на балансовата им стойност, и увеличена с разходите за амортизации за периода от 1 януари 2004 г. до датата на изготвянето на началния данъчен амортизационен план, определени върху амортизируемата стойност на активите, определена по реда на т. 57, буква "б";

б) за лицата, които изготвят начален данъчен амортизационен план след 31 декември 2003 г. и изготвят и представят годишните си финансови отчети за 2003 г. на базата на Международните стандарти за финансови отчети - натрупаната амортизация към 31 декември 2003 г., определена съгласно Международните стандарти за финансови отчети, действащи към 31 декември 2003 г., коригирана с ефекта върху натрупаната амортизация в резултат на прилагането на § 5 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за счетоводството, както и ефекта върху натрупаната амортизация в резултат на извършена последваща оценка на активите след 1 януари 2002 г. при избран препоръчителен подход за последваща оценка на активите, която е довела до увеличаване на балансовата им стойност, и увеличена с разходите за амортизации за периода от 1 януари 2004 г. до датата на изготвянето на началния данъчен амортизационен план, определени върху амортизируемата стойност на активите, съгласно т. 57, буква "в".

59. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Отписване от счетоводния амортизационен план" за целите на този закон е налице в случаите:

а) при отписване на амортизируем актив от имуществото на данъчно задълженото лице, в т.ч. в случаите на прехвърляне на предприятие по реда на чл. 15 от Търговския закон;

б) при трансформиране на амортизируем актив в неамортизируем по смисъла на този закон, с изключение на случаите по чл. 22, ал. 13;

в) при отписване на амортизируеми активи поради промяна в стойностния праг на същественост съгласно приложимите счетоводни стандарти;

г) за активите по чл. 22, ал. 13 - при отписване от имуществото на данъчно задълженото лице, при трансформиране в друг неамортизируем актив по

смисъла на този закон и при отписване поради промяна в стойностния праг на същественост съгласно приложимите счетоводни стандарти.

60. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Данъчно признат размер на разходит за амортизации" е сумата от признатата до момента данъчна амортизация и начислените разходи за амортизация съгласно данъчния амортизационен план.

61. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Данъчна балансова стойност" е амортизируемата стойност на актива, намалена с данъчно признатия размер на разходите за амортизации.

62. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Ефективно намаление" по смисъла на чл. 58, ал. 2 е разликата между дължимите авансови вноски, определени по реда на чл. 56, ал. 1 - 5, и декларираните по реда на чл. 56, ал. 6.

63. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Документално доказаната цена на придобиване на продадена акция" е цената на придобиване на съответната акция, която лицето е доказало документално по реда, определен в съответните нормативни актове. Когато акции на едно дружество са придобити на различни документално доказани цени на придобиване и впоследствие се продава част от тях и не може да бъде доказано кои от тях се продават, документално доказаната цена на придобиване на всяка от продадените акции е средно претеглената цена, определена въз основа на документално доказаната цена на придобиване на държаните акции към датата на продажбата.

64. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Разходи за провизии за задължения" са отчетените в съответствие със счетоводното законодателство, в т.ч. очакваните превишения на общата сума на разходите над приходите и очакваните загуби по договори за строителство, доходите при и след напускане, доходите под формата на акции или дялове на собствения капитал и други дългосрочни доходи на персонала, начислени като разход в текущия период съгласно счетоводното законодателство, които отговарят на критериите за признаване на провизия съгласно приложимите счетоводни стандарти.

65. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Производствена дейност" за целите на чл. 61д е процесът на създаване на нов продукт чрез механично, физично или химично преобразуване (обработка или преработка) на суровини и материали с цел последваща реализация.

66. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Телефонни или телекомуникационни услуги" са телефонни или телекомуникационни услуги, които се използват за предоставяне на информационни, справочни и развлекателни услуги на крайните потребители от лица, осъществяващи стопанска дейност и наричани доставчици или съдоставчици на телефонни или телекомуникационни услуги.

67. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Доставчици на телефонни или телекомуникационни услуги" са лица, които:

- а) упражняват стопанска дейност в съответствие с българското законодателство, и
- б) ползват номера за достъп от далекосъобщителната мрежа, и
- в) организират самостоятелно или съвместно с еднолични търговци или юридически лица предоставянето на информационни, справочни и развлекателни услуги на крайните потребители.

68. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Съдоставчици на телефонни или телекомуникационни услуги" са еднолични търговци или юридически лица, които имат договор с доставчик на телефонни или телекомуникационни услуги и обслужват входящите телефонни повиквания към номерата на доставчиците на телефонни или телекомуникационни услуги, като предоставят:

- а) информация и информационни услуги;
- б) справочна информация и услуги;
- в) развлекателни и други услуги на крайните потребители.

69. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Дълготрайни нематериални активи, за които има правни ограничения за периода на ползване на актива" са: лицензии, патенти, концесии, ограничени вещни права, подобрения на наети или предоставени за ползване дълготрайни материални активи и други нематериални активи, които имат ограничен срок на ползване съгласно договорни отношения или законово задължение.

70. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Бизнескомбинация" е тази, определена в приложимите счетоводни стандарти.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г.) Данъчно задължените лица са длъжни при поискване от страна на данъчните органи да декларират наличието на обстоятелства по § 1, т. 3.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 1999 г.) Данъчно задължените лица са длъжни в срок до 31 март 1998 г. да декларират в териториалните данъчни

дирекции по местоседалище притежаваните акции и дялово участие в задгранични дружества, дъщерни дружества и място на стопанска дейност в чужбина, както и недвижима собственост. При възникване или промяна на всяко едно от тези обстоятелства данъчно задължените лица са длъжни да подават декларация в едномесечен срок от възникването на тези обстоятелства.

§ 3. Лицата, ползващи облекченията по чл. 58, 59 и 60 и по § 3, 8 и 15 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за данък върху печалбата (обн., ДВ, бр. 59 от 1996 г.; изм., бр. 110 от 1996 г., бр. 16, 49, 86 и 89 от 1997 г.), продължават да ги ползват до изтичането на срока, за който са предоставени, при спазване на определените в тези разпоредби условия. Условието за инвестиции в материални дълготрайни активи се смята за изпълнено, ако инвестициите са направени до подаването на годишната данъчна декларация.

§ 4. При определяне на авансовите вноски за първото тримесечие на 1998 г. за база се взема размерът на облагаемата печалба за първото тримесечие на 1997 г.

§ 5. Разпоредбата на чл. 22, ал. 4 се прилага за активи, придобити след 31 декември 1997 г.

§ 6. Алинея 9 на чл. 23 се прилага само за банков капитал, увеличен през периода от 1 януари 1998 г. до 31 декември 1999 г.

§ 7. Положителните временни разлики, формирани през 1997 г. при прилагането на чл. 21 от Закона за данък върху печалбата, се приспадат по реда на ал. 3 на същия член през 1998 г.

§ 8. Начислените през 1998 г. дивиденди за сметка на печалбата по годишния счетоводен отчет за 1997 г. на лицензираните инвестиционни дружества и приватизационни фондове се вземат под внимание при ползването на данъчното облекчение по чл. 28 от Закона за данък върху печалбата през 1997 г.

§ 9. Държавни банки, в които е продадено повече от половината акционерно участие на недържавни институции, се освобождават от данък върху печалбата, реализирана в резултат на курсови разлики по валутни активи за 1997 г.

§ 10. Този закон отменя Закона за данък върху печалбата (обн., ДВ, бр. 59 от 1996 г.; изм., бр. 110 от 1996 г., бр. 16, 49, 86 и 89 от 1997 г.).

§ 11. В Закона за данъчното производство (обн., ДВ, бр. 61 от 1993 г.; изм., бр. 20 от 1996 г. и бр. 51 от 1997 г.) се създава чл. 5а:
"Чл. 5а. Неперсонифицираните дружества се приравняват на юридически лица по отношение на данъчната регистрация и данъчното облагане."

§ 12. В § 5, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за защита на земеделските производители (обн., ДВ, бр. 57 от 1995 г.; попр., бр. 67 от 1995 г.; изм., бр. 110 от 1996 г.) думите "до 31 декември 2000 г." се заменят със "за непреработената земеделска продукция".

§ 13. Министърът на финансите издава наредби за прилагането на отделни разпоредби на закона.

§ 14. Изпълнението на закона се възлага на министъра на финансите.

§ 15. Законът влиза в сила от 1 януари 1998 г., с изключение на чл. 26, ал. 2, която влиза в сила от 1 януари 1999 г.

§ 15а. (Нов - ДВ, бр. 64 от 1999 г.) Разпоредбата на чл. 23, ал. 3, т. 15 се прилага от 1 януари 2000 г.

ЗАКОН

за изменение и допълнение

на Закона за корпоративното подоходно облагане

(ДВ, бр. 153 от 1998 г., в сила от 1.01.1999 г.)

§ 10. В чл. 26 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

"(2) Алинея 1 се прилага и за лихвите, съдържащи се във вноските по договори за финансов лизинг и по банкови заеми."

2. Създава се ал. 5:

"(5) Алинеи 1, 2 и 3 не се прилагат в случаите, когато за съответния данъчен период размерът на привлечения капитал е равен или по-малък от размера на собствения капитал."

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛУЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 27. Данъчнозадължените лица, ползващи данъчни облекчения по отменени разпоредби на този закон, имат право да изберат за следващи данъчни години дали да продължат използването на данъчните облекчения по отменените разпоредби, или облекчението по чл. 60.

§ 28. Заварените от този закон лица, ползващи облекчението по чл. 87, ал. 6 от Указ № 56 за стопанската дейност (отм., ДВ, бр. 59 от 1996 г.) и по глава пета от Закона за данък върху печалбата (отм., ДВ, бр. 115 от 1997 г.), прилагат разпоредбите на закона до изчерпване на загубите или до изтичане на петгодишния срок от възникването им.

§ 29. Дължимият данък, определен по реда на Указ № 56 за стопанската дейност (отм., ДВ, бр. 59 от 1996 г.), във връзка с необложените резерви в лицата по чл. 2, ал. 3, отчетени като разход при формиране на финансовия резултат преди данъчното преобразуване, се внася на 7 равни части до 2005 г. включително, като върху него не се начисляват лихви по Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания. Разсрочване на данъчните задължения не се прилага за дружества, които се преобразуват или се прекратяват с ликвидация или при несъстоятелност.

§ 51. Параграф 10 не се прилага за договорите, сключени преди 1 януари 1999 г., по които изпълнението е започнало.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за деноминация на лева

(ДВ, бр. 20 от 1999 г., доп., бр. 65 от 1999 г., в сила от 5.07.1999 г.)

§ 4. (1) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 1999 г.) С влизането в сила на закона всички числа в стари левове, посочени в законите, влезли в сила преди 5 юли 1999 г., се заменят с намалени 1000 пъти числа в нови левове. Замяната на всички числа в стари левове с намалени 1000 пъти числа в нови левове се прилага и за всички закони, приети преди 5 юли 1999 г., които са влезли или ще влязат в сила след 5 юли 1999 г.

(2) Органите, приели или издали подзаконовни нормативни актове, влезли в сила преди 5 юли 1999 г. и в които има числа в левове, да направят произтичащите от този закон изменения в тях така, че измененията да се прилагат от датата на влизането в сила на закона.

§ 7. Законът влиза в сила от 5 юли 1999 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Данъчния процесуален кодекс

(ДВ, бр. 103 от 1999 г., в сила от 1.01.2000 г.)

§ 20. (1) Образуваните пред съда и неприключили съдебни производства по данъчни дела се разглеждат по досегашния ред.

(2) Неприключилите дела по отменения чл. 83, ал. 2 от Закона за събиране на държавните вземания се разглеждат по реда на глава дванадесета "а" от Гражданския процесуален кодекс.

(3) До приемането на устройствения правилник на данъчната администрация броят и териториалният обхват на данъчните дирекции се определят със заповед на министъра на финансите, която се обнародва в "Държавен вестник".

§ 21. За неуредените с този кодекс случаи се прилагат съответно разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за държавния бюджет

на Република България за 2001 г.

(ДВ, бр. 108 от 2000 г., в сила от 1.01.2001 г.)

§ 3. Определя коригиращ коефициент 1,1 съгласно чл. 56, ал. 1 от Закона за корпоративното подоходно облагане.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение

на Закона за корпоративното подоходно облагане

(ДВ, бр. 110 от 2001 г., в сила от 1.01.2002 г.,

изм., бр. 45 от 2002 г., в сила от 1.01.2002 г.)

§ 34. Член 61в се прилага за лицата, за които съдебното решение за утвърждаване на плана за оздравяване е влязло в сила след 1 януари 2000 г., като обхваща неизплатената част от задълженията им.

§ 35. (Отм. - ДВ, бр. 45 от 2002 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение

на Закона за корпоративното подоходно облагане

(ДВ, бр. 119 от 2002 г., в сила от 1.01.2003 г., изм., бр. 109 от 2003 г., в сила от 1.01.2004 г.)

§ 57. Разпоредбата на чл. 26, ал. 1 не се прилага спрямо лихвите по договори за банкови заеми, сключени през периода от 1 януари до 31 декември 2002 г., по които изпълнението е започнало.

§ 58. Дължимите и невнесени за минали години данък върху печалбата, данък за общините, алтернативни данъци и данъци при източника се внасят в приход на републиканския бюджет.

§ 59. Надвнесените данък върху печалбата и данък за общините по годишна данъчна декларация за минали години, включително за 2002 г., могат да се приспадат от данъчно задължените лица от следващи авансови и годишни вноски за корпоративния данък.

§ 60. Лицата, преотстъпващи 50 на сто от данъка върху печалбата по реда на отменения чл. 20 от Закона за чуждестранните инвестиции, преотстъпват 30 на сто от корпоративния данък.

§ 61. Загубите от обезценка (разходите от преоценка) на активи, които водят до намаляване на финансовия резултат и непризнати по реда на чл. 23, ал. 2 през 2002 г., се третират като непризнати разходи по реда на чл. 23, ал. 2, т. 21 от този закон.

§ 62. (В сила от 27.12.2002 г.) При формиране размера на облагаемата печалба за 2002 г. разходите за провизии, които водят до намаляване на финансовия резултат по смисъла на чл. 23, ал. 2, са тези, определени по реда на счетоводното законодателство, а за банките и клоновете на чуждестранни банки в страната - тези по реда на чл. 27 от Закона за банките.

§ 63. (Отм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.)

§ 64. (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) За целите на този закон, при изготвянето на начален данъчен амортизационен план, амортизируемите активи се завеждат по тяхната амортизируема стойност и призната до момента данъчна амортизация за тях.

§ 65. Наредбата по чл. 36а, ал. 6 се издава в 6-месечен срок от влизането на този закон в сила.

§ 66. Законът влиза в сила от 1 януари 2003 г., с изключение на чл. 36а, ал. 1 - 5, които влизат в сила от 1 януари 2004 г., и § 62, който влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение

на Закона за корпоративното подоходно облагане

(ДВ, бр. 109 от 2003 г., в сила от 1.01.2004 г.)

§ 42. Разпоредбата на чл. 22, ал. 2, т. 7 се прилага за активи, придобити от 1 януари 2004 г.

§ 45. Банките и клоновете на чуждестранни банки в страната могат в периода 1 април 2004 г. - 31 март 2006 г. да внасят на равни месечни вноски, в сроковете по чл. 56, възникналите данъчни задължения от разликите по приключителния и встъпителния баланс, които са резултат от прилагането на Международните стандарти за финансови отчети от 1 януари 2003 г.

§ 46. (В сила от 16.12.2003 г.) Данъчните задължения, възникнали в резултат на прилагането на отменената буква "б" от чл. 23, ал. 2, т. 16 за активите, за които признатата до 31 декември 2003 г. данъчна амортизация е равна или превишава амортизируемата им стойност (активите, които са напълно амортизирани към 31 декември 2003 г. съгласно данъчния амортизационен план), могат да се внесат на три равни вноски в следните срокове:

1. първа вноска - до 30 юни 2004 г.;
2. втора вноска - до 31 март 2005 г.;
3. трета вноска - до 31 март 2006 г.

§ 47. Този закон влиза в сила от 1 януари 2004 г., с изключение на § 44 и 46, които влизат в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Приложение към чл. 60, ал. 3
(Ново - ДВ, бр. 153 от 1998 г.,
изм., ДВ, бр. 110 от 2001 г.,
в сила от 1.01.2002 г.,
отм., бр. 119 от 2002 г.,
в сила от 1.01.2003 г.)